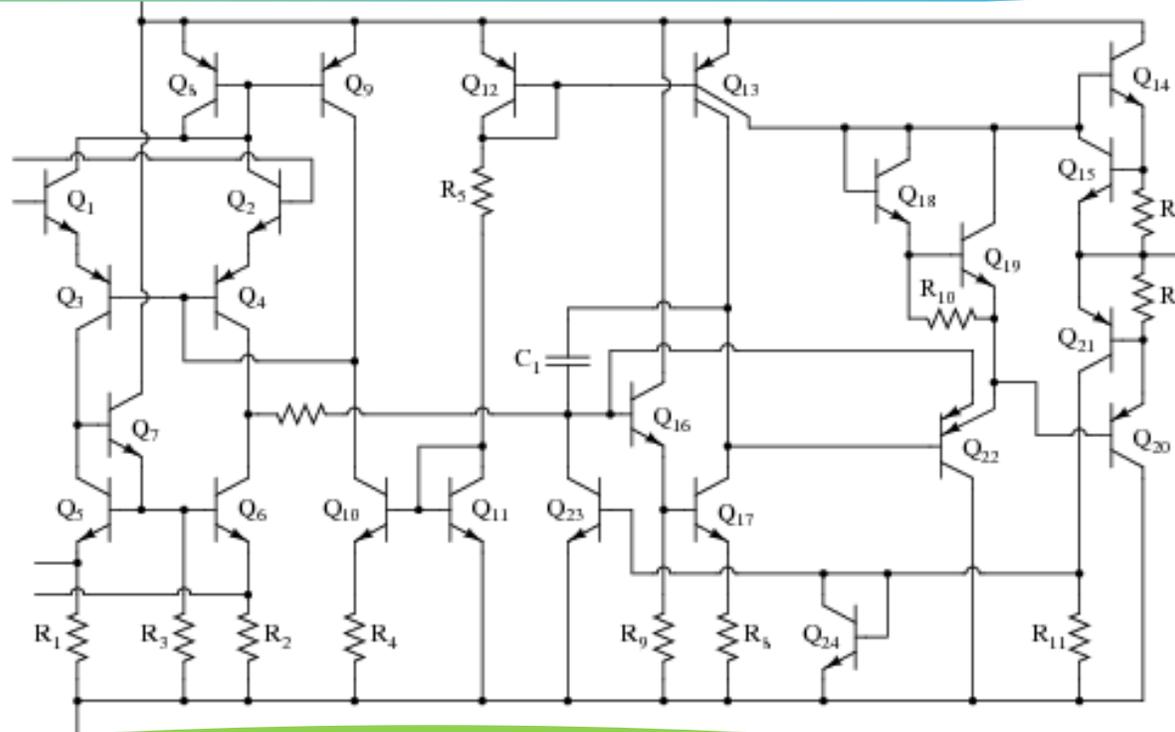

Analog Electronics (Electronics III)

By: M. Shahraki

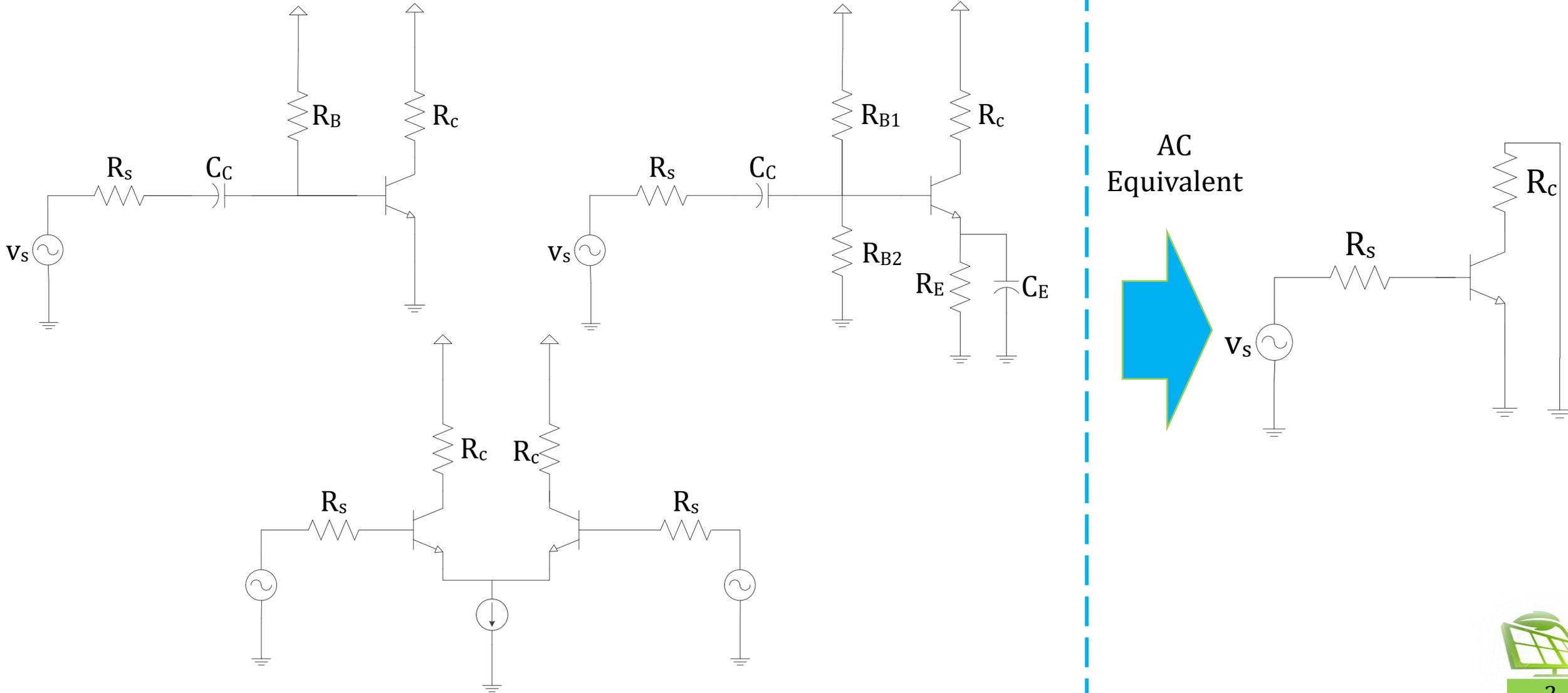

University of
Sistan and Baluchestan

University of Sistan & Baluchestan
Faculty of Electrical and Computer Engineering
Department of Electrical & Electronics Engineering

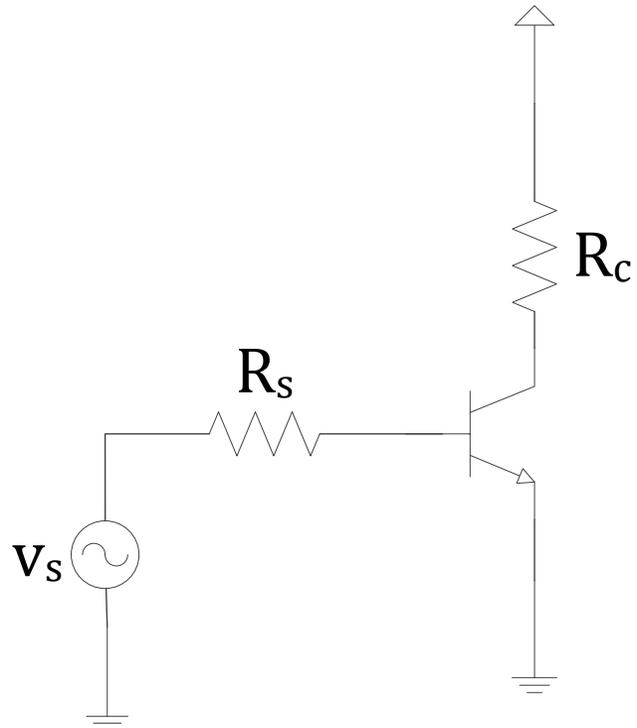
Bias Circuits of Bipolar Transistors

مدارهای بایاس ترانزیستور دوقطبی

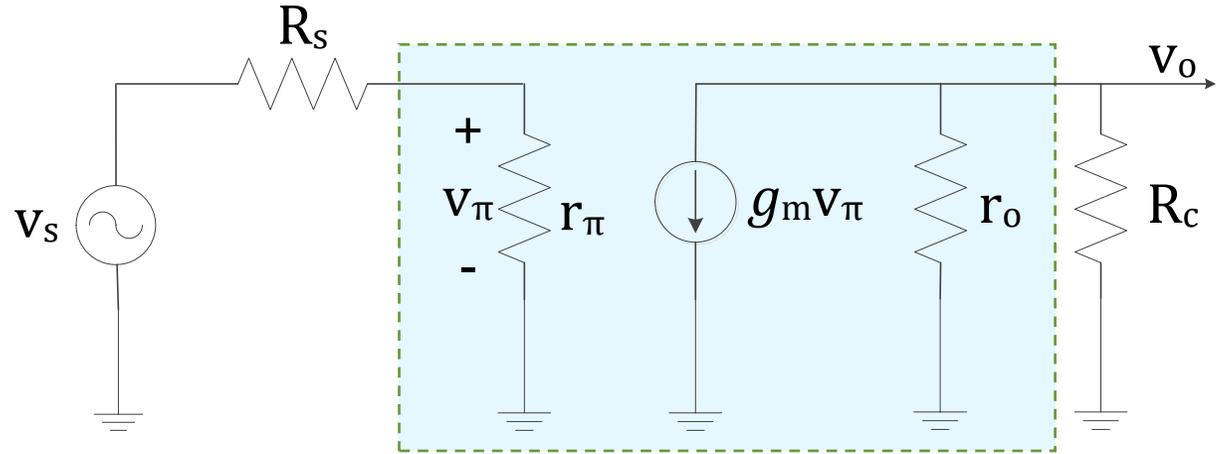
Bipolar Transistors in Middle Frequencies

ترانزیستور دوقطبی در فرکانس های میانی

Hybrid π Equivalent

π مدار معادل

$$A_{v0} = -\frac{R(\text{in Collector})}{R(\text{in Emitter})} = -\frac{r_o \parallel R_c}{(R_s + r_\pi) / \beta}$$

$$A_{v0} = \frac{v_o}{v_s} = -g_m (r_o \parallel R_c) \frac{r_\pi}{R_s + r_\pi}$$

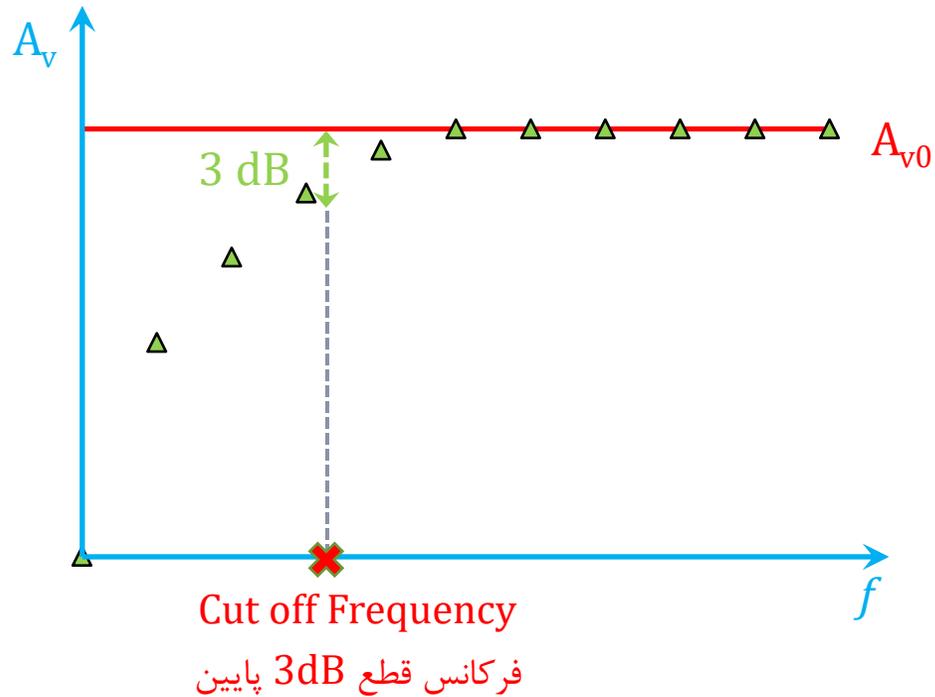
$$\beta = g_m r_\pi \quad A_{v0} = -g_m (r_o \parallel R_c) \frac{r_\pi}{R_s + r_\pi}$$

$$r_o \gg R_c \quad R_s \ll r_\pi \quad A_{v0} = -g_m R_c$$

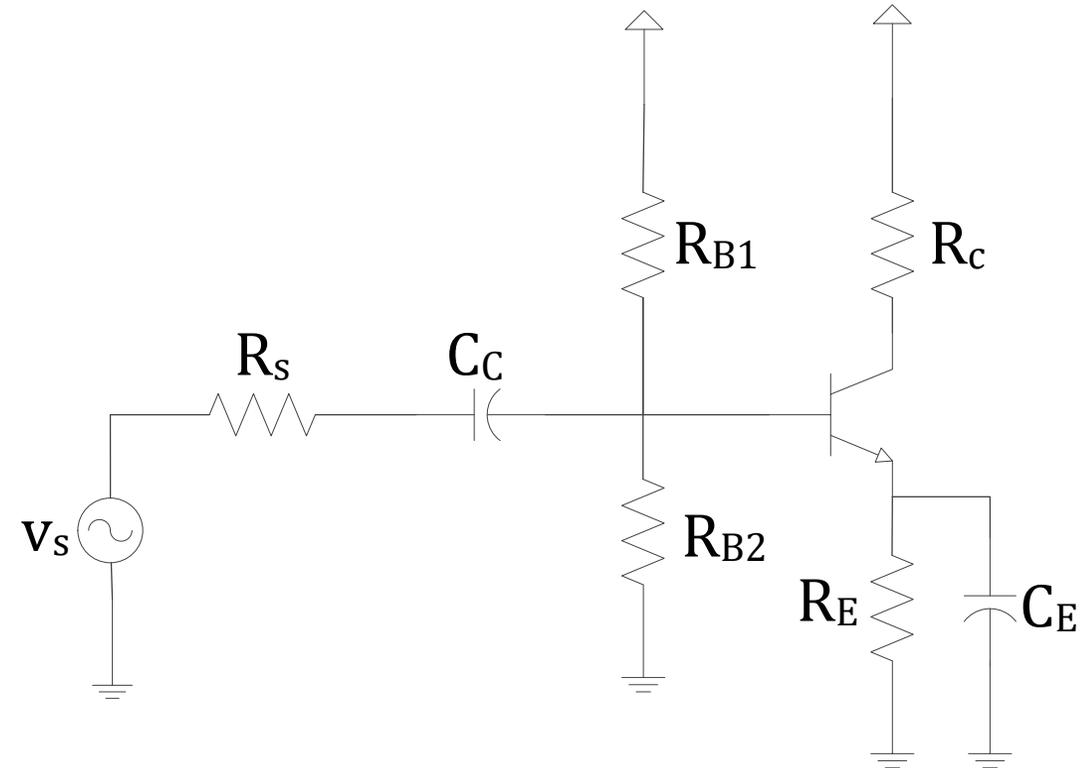

Low Frequency Elements of Bipolar Transistors

مولفه‌های فرکانس پایین ترانزیستور دوقطبی

در مدارهای مجتمع مدرن به دلیل حجم بالای خازنهای کوپلاژ و بای پس از چنین مدارهای بایاسی استفاده نمی شود. مشکل فرکانس قطع پایین در این مدارها نیز وجود ندارد.

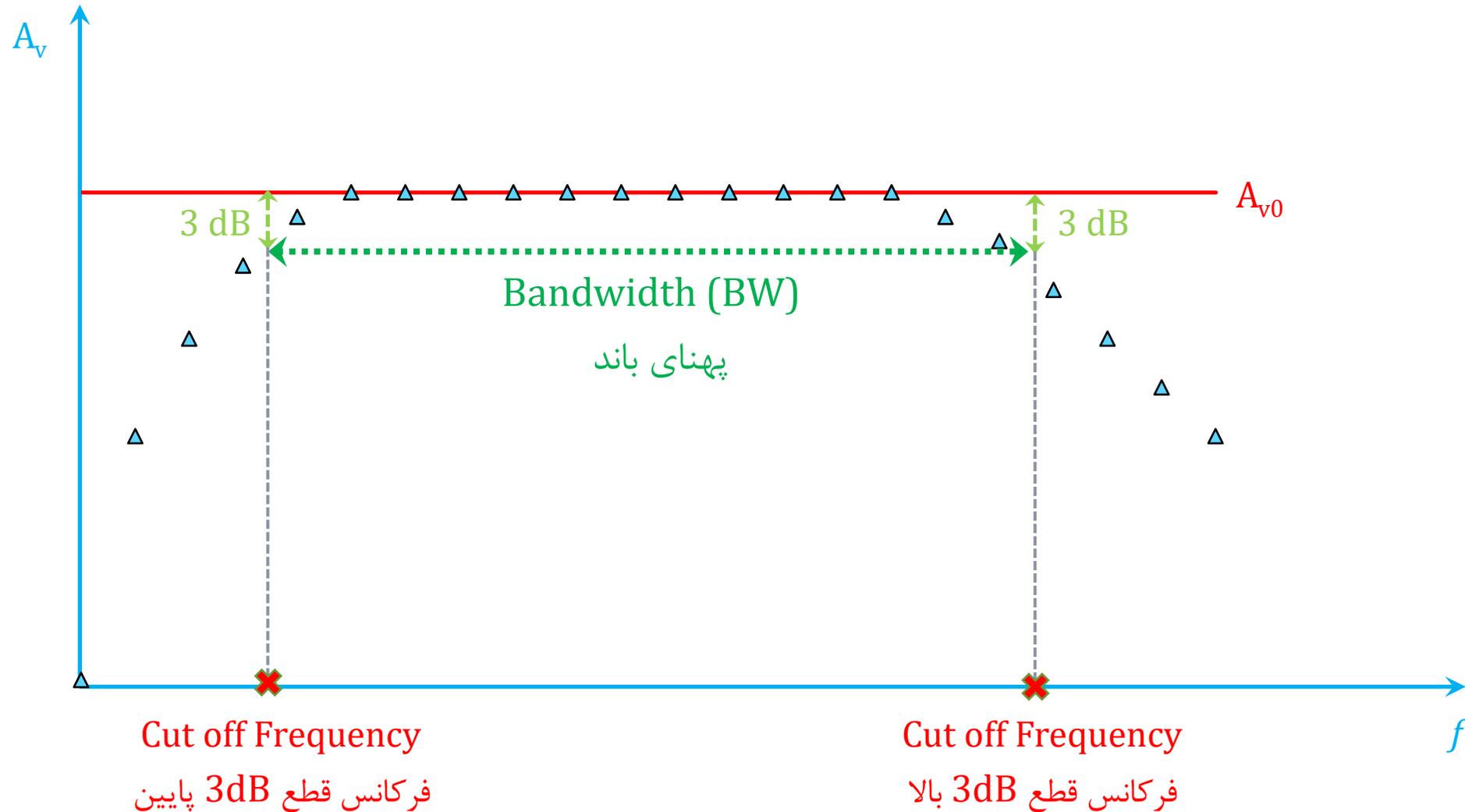
C_c and C_E are not Completely Short Circuited in Low Frequencies

$$Z = \frac{1}{sC_c}$$

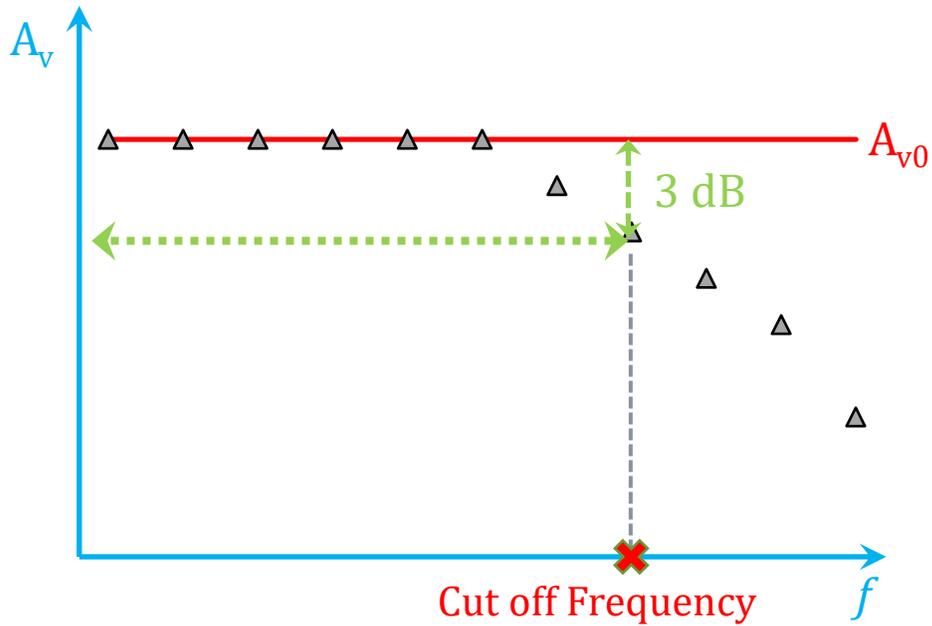
High Frequency Elements of Bipolar Transistors

مولفه‌های فرکانس بالای ترانزیستور دوقطبی

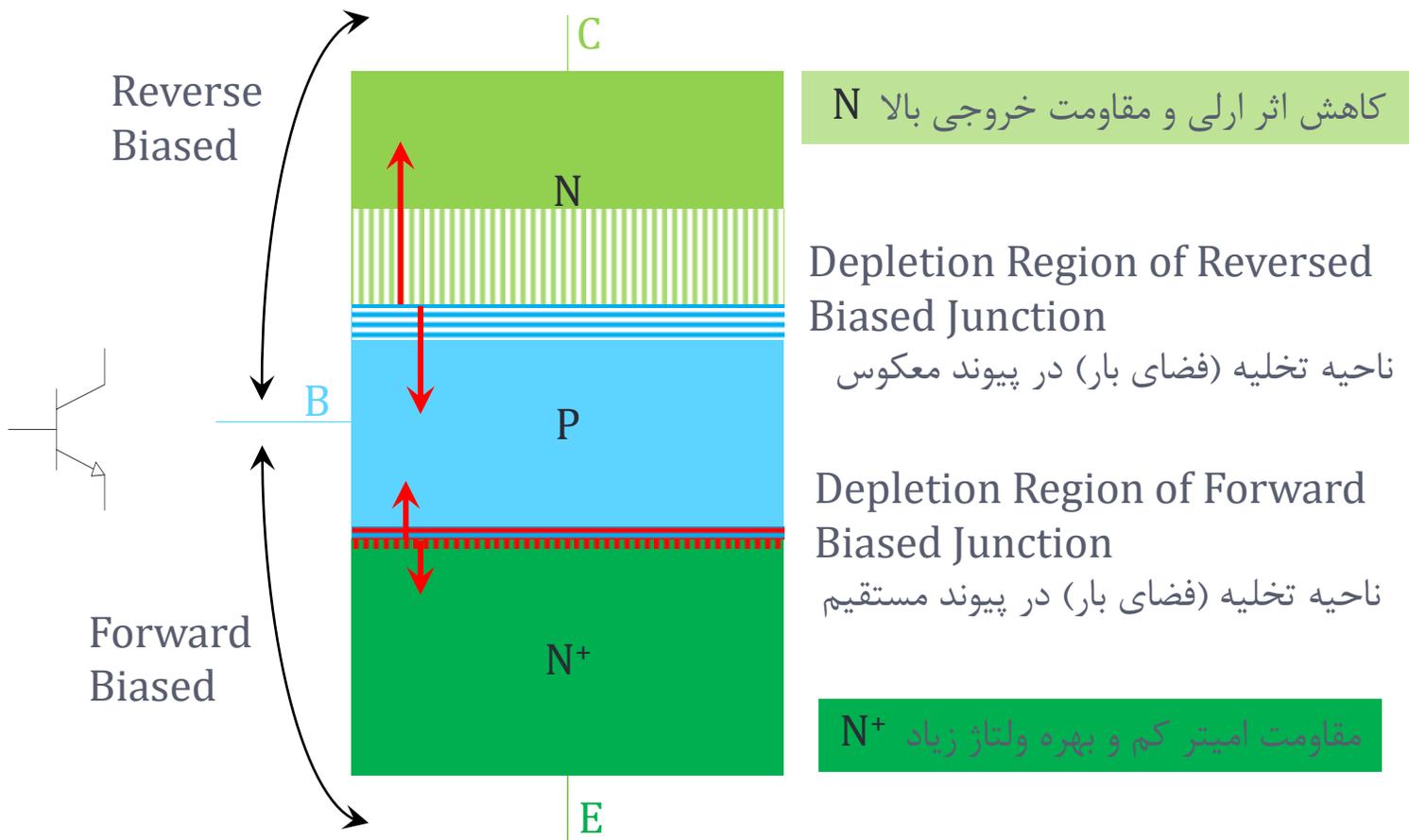
High Frequency Elements of Bipolar Transistors

مولفه‌های فرکانس بالای ترانزیستور دوقطبی

Hybrid π Equivalent is Defected!

مدار معادل π کامل نیست!

Depletion region is an Insulator that is surrounded by charged plates

هر ناحیه تخلیه، همچون عایقی است که با صفحات باردار احاطه شده است

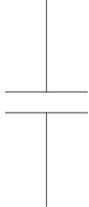
Two Capacitors

دو خازن

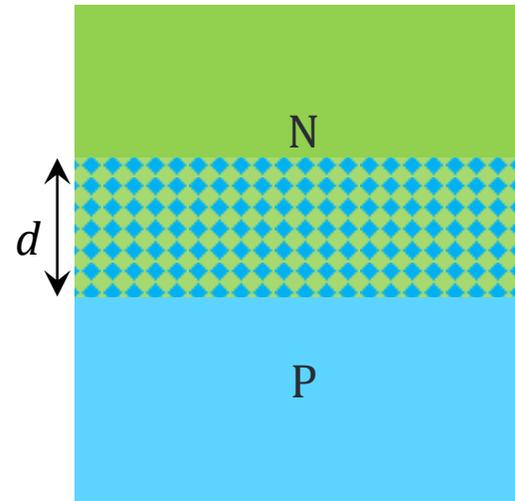

High Frequency Elements of Bipolar Transistors

مولفه‌های فرکانس بالای ترانزیستور دوقطبی

Capacitor $C = \frac{\epsilon_0 \epsilon_r}{d} A$
 خازن

- ϵ_0 : Electric Constant ($\epsilon_0 \approx 8.854 \times 10^{-12}$ F/m)
- ϵ_r : Relative Permittivity (Dielectric Constant)
- A : Area of the plates
- d : Separation between the plates

$$C_j = \frac{C_{j0}}{\left(1 + \frac{V_j}{V_b}\right)^m}$$

C_{j0} : Junction Capacitance at Zero Bias

V_j : Reverse Bias Voltage of Junction

$$V_b = V_T \ln\left(\frac{N_A N_D}{n_i^2}\right) \approx 0.8V$$

$m \sim 0.33-0.5$

Depending on the Junction Type

High Frequency Elements of Bipolar Transistors

مولفه‌های فرکانس بالای ترانزیستور دوقطبی

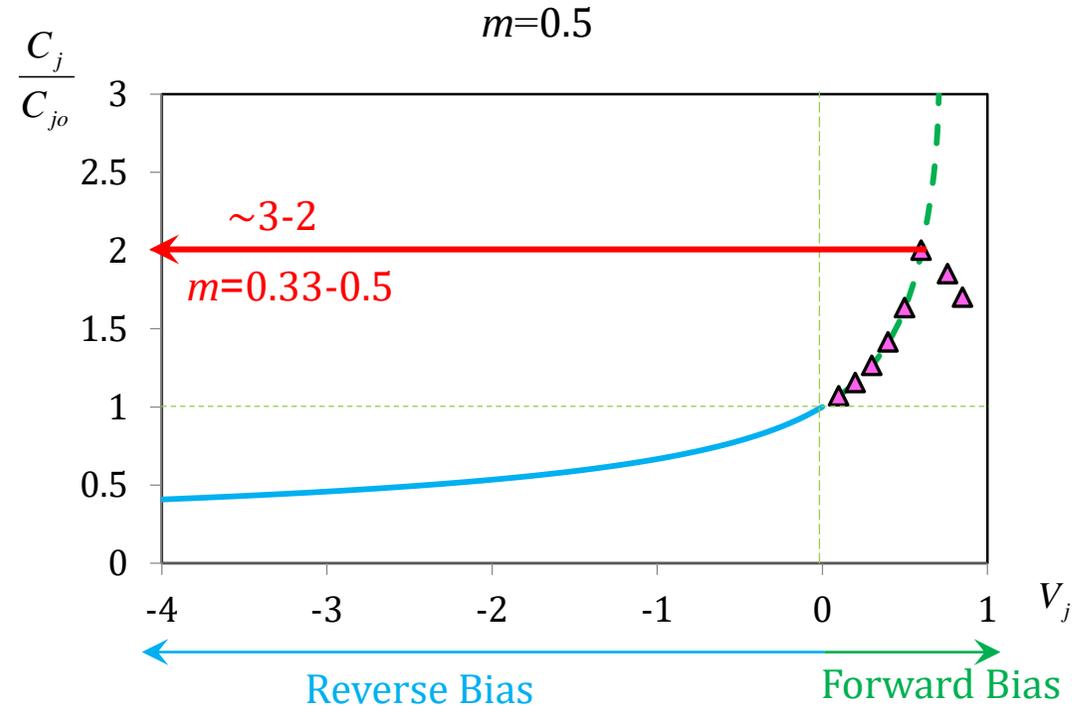
$$C_j = \frac{C_{j0}}{\left(1 + \frac{V_j}{V_b}\right)^m}$$

2N3055
MJ2955 $\rightarrow C_{j0} \approx 200 \text{ pF}$

BC107
BC109 $\rightarrow C_{j0} \approx 10 \text{ pF}$

IC $\rightarrow C_{j0} \approx 10 - 100 \text{ fF}$

Higher Bandwidths

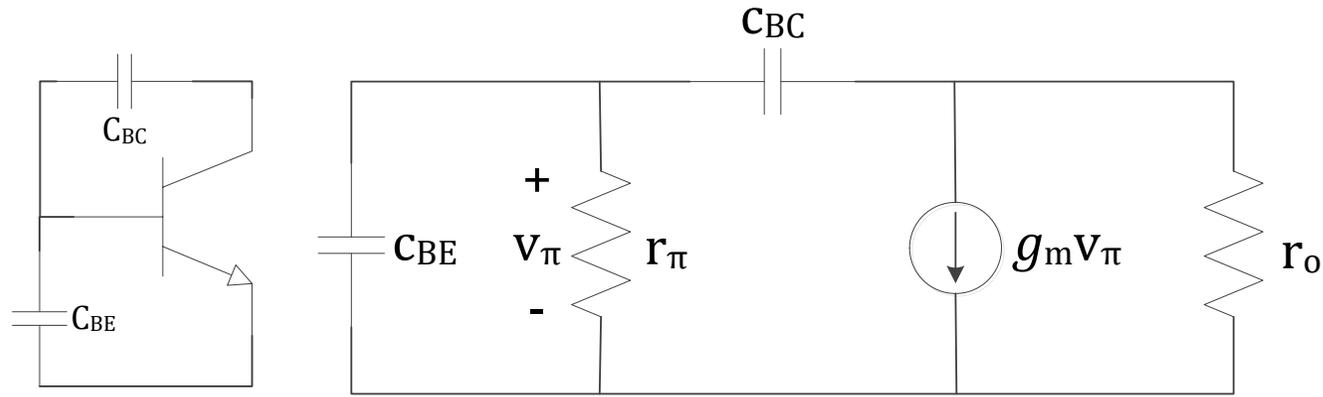
I_c is increased $\rightarrow$
MIM structure is no longer valid

$$C_{jRB} < C_{jFB}$$

High Frequency Elements of Bipolar Transistors

مولفه‌های فرکانس بالای ترانزیستور دوقطبی

$$C_{BC} = C_{jc}$$

$$C_{jc} = \frac{C_{jco}}{\left(1 + \frac{V_{CB}}{V_{b1}}\right)^m}$$

C_{jco} : Junction Capacitance at Zero Voltage

$$V_{b1} = V_T \ln\left(\frac{N_A N_D}{n_i^2}\right) : \text{Junction Potential}$$

$$m \sim 0.33$$

$$C_{BE} = C_{je} + C_d$$

$$C_{je} \approx 2C_{jeo} - 3C_{jeo}$$

C_d : diffusion Capacitance

مربوط به زمان موردنیاز برای نفوذ حامل‌های اقلیت در بیس است. فقط در ترانزیستور دوقطبی و در «بایاس مستقیم» وجود دارد. تاخیر ایجاد شده، رفتار خازنی ایجاد میکند که C_d رفتار آن را به شکل مناسبی پیش بینی می‌کند (خازن فیزیکی نیست)

$$C_d = \frac{Q_h}{v_\pi} \quad C_d = g_m \tau_F$$

τ_F : Forward Base Transit Time

$$\tau_F = \frac{w_B^2}{mD_n}$$

w_B : Base width D_n : Diffusion constant

$$I_C \downarrow \quad C_d \downarrow$$

$$w_B \downarrow \quad C_d \downarrow$$

High Frequency Elements of Bipolar Transistors

مولفه‌های فرکانس بالای ترانزیستور دوقطبی

$$C_d = g_m \tau_F \quad \tau_F = \frac{w_B^2}{mD_n}$$

BC107
BC109 $\rightarrow w_B \approx 1 \mu m, \tau_F = 0.5 ns$

$I_C = 0.1 \text{ mA}$	$I_C = 1 \text{ mA}$	$I_C = 10 \text{ mA}$
$C_d = 2 \text{ pF}$	$C_d = 20 \text{ pF}$	$C_d = 200 \text{ pF}$

IC $\rightarrow w_B \approx 10 \mu m, \tau_F = 10 ps$

$C_d = 20 \text{ fF}$	$C_d = 200 \text{ fF}$	$C_d = 2000 \text{ fF}$
-----------------------	------------------------	-------------------------

C_d is increased But The overall
Bandwidth would be increased!?!?

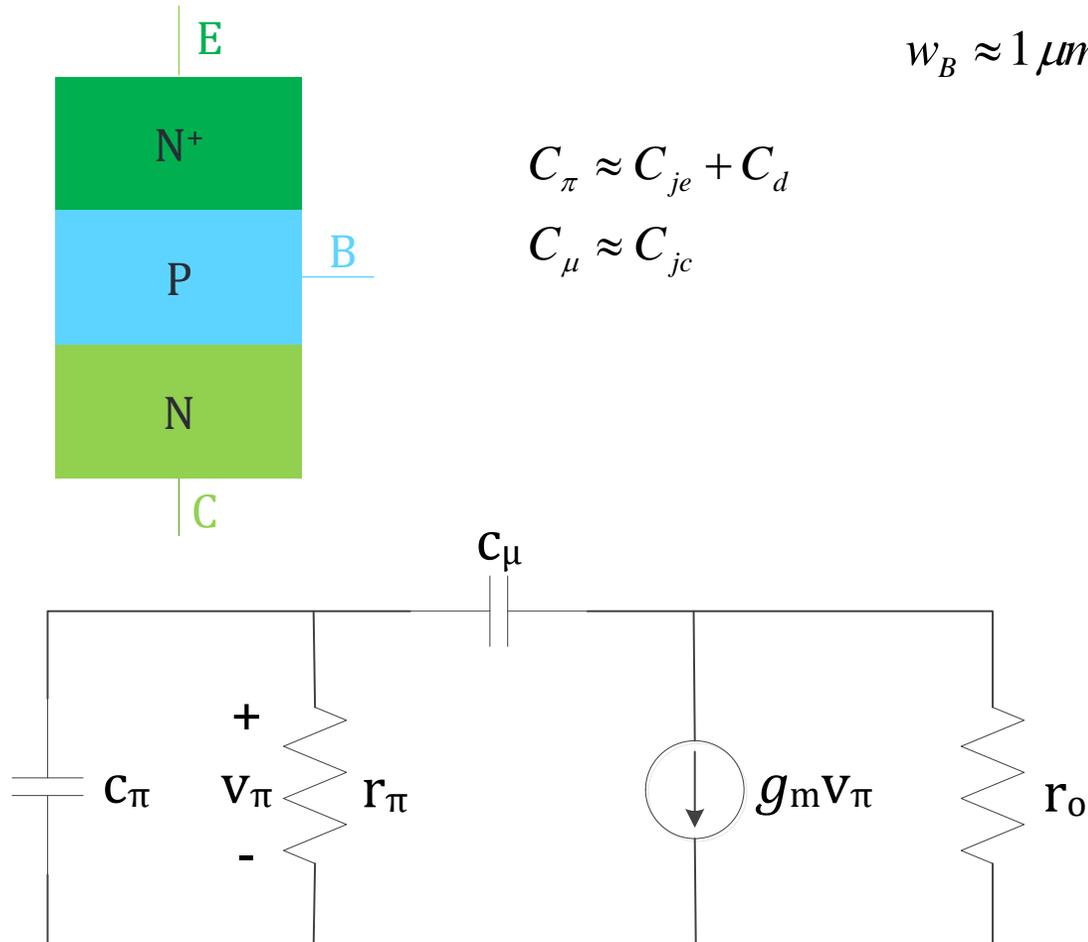
عوامل موثر دیگری نیز وجود دارند.

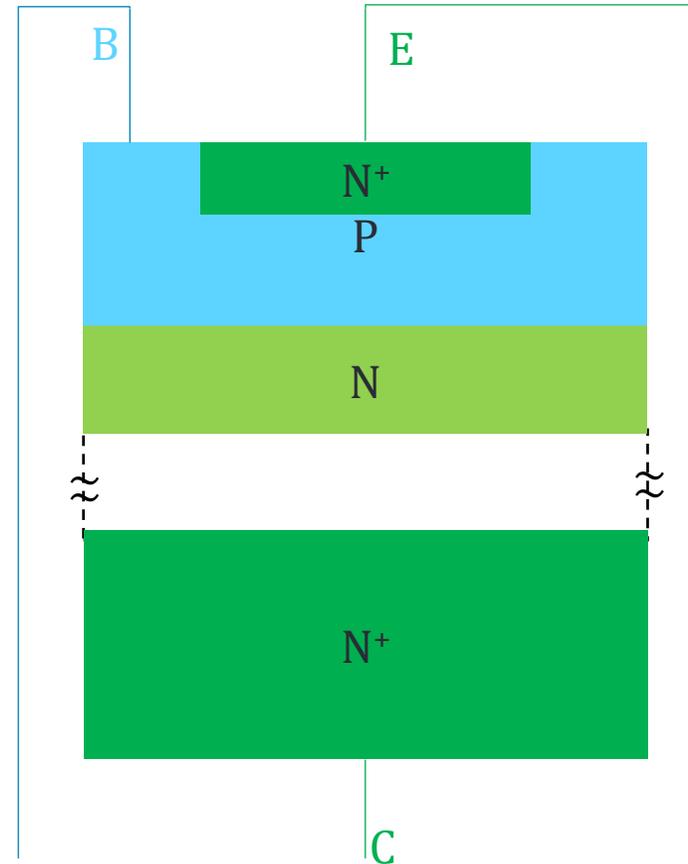
High Frequency Elements of Bipolar Transistors

مولفه‌های فرکانس بالای ترانزیستور دوقطبی

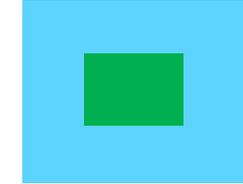
Simplified Mode of Transistor

Actual Discrete Transistor

Top View

Collector Must Be Thick as a Foundation

به عنوان پایه، کلکتور باید ضخیم باشد

For Reducing The Series Resistance, Most of The Collector Is Constructed as N⁺

برای کاهش مقاومت سری، بیشتر فضای کلکتور از جنس N⁺ است

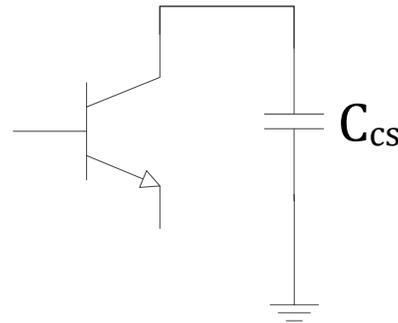

High Frequency Elements of Bipolar Transistors

مولفه‌های فرکانس بالای ترانزیستور دوقطبی

Integrated Circuit Transistor

All Terminals Must be Accessible

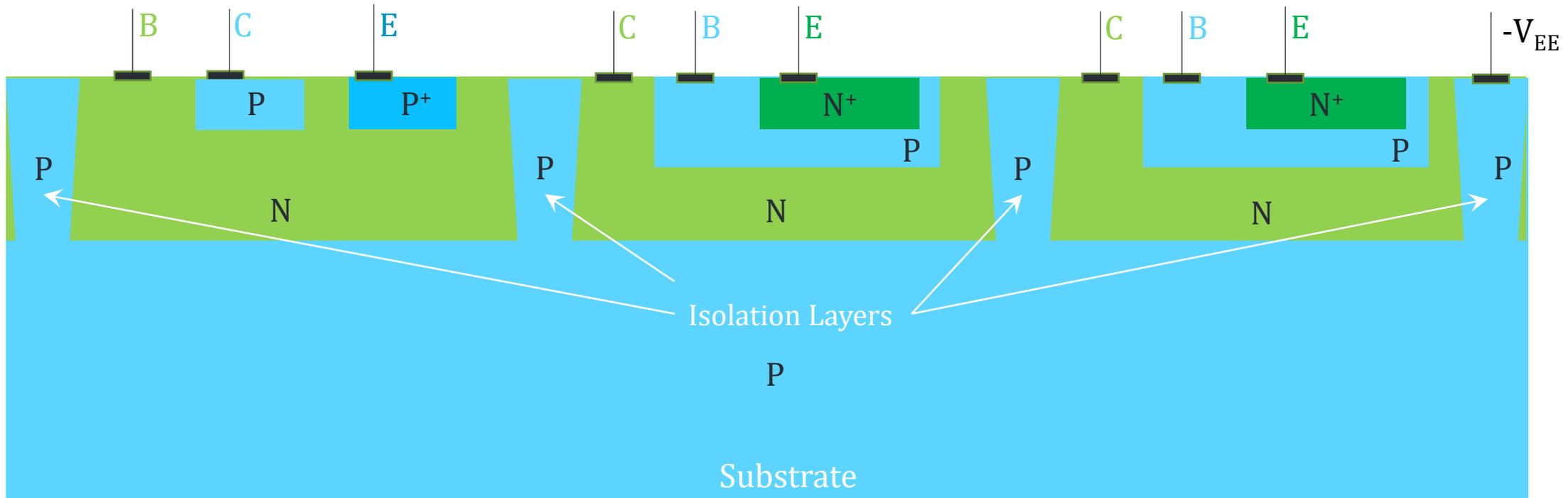
$$C_{sub} \triangleq C_{cs}$$

New capacitance between sub. and collector is added

So this Diode can be considered to be Off

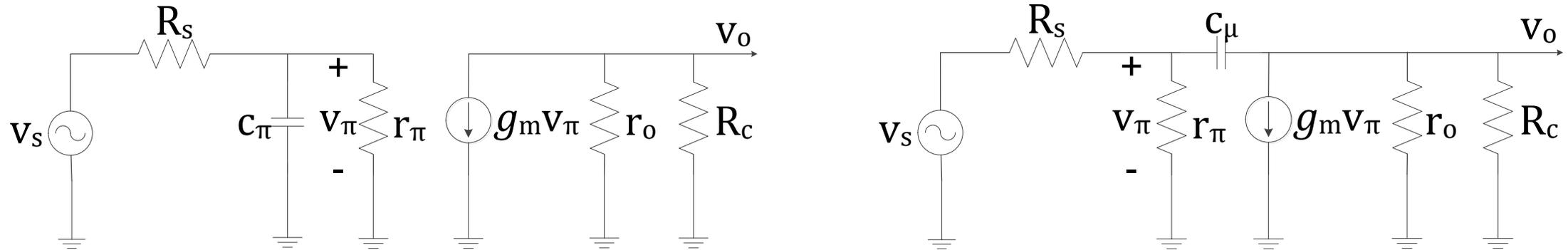
Collector is Reversed Biased to Substrate

Lateral PNP

Determine the Number of Poles and Zeros

تعیین تعداد صفر و قطبهای مدار

Number of Poles = Number of Capacitors – Capacitance Loops

تعداد قطبهای مدار = تعداد خازنهای مدار - حلقه های خازنی

Number of Zeros = Number of Capacitors Between Input and Output – Capacitance Loops

تعداد صفرهای مدار = تعداد خازنهای در مسیر ورودی به خروجی - حلقه های خازنی در این مسیر

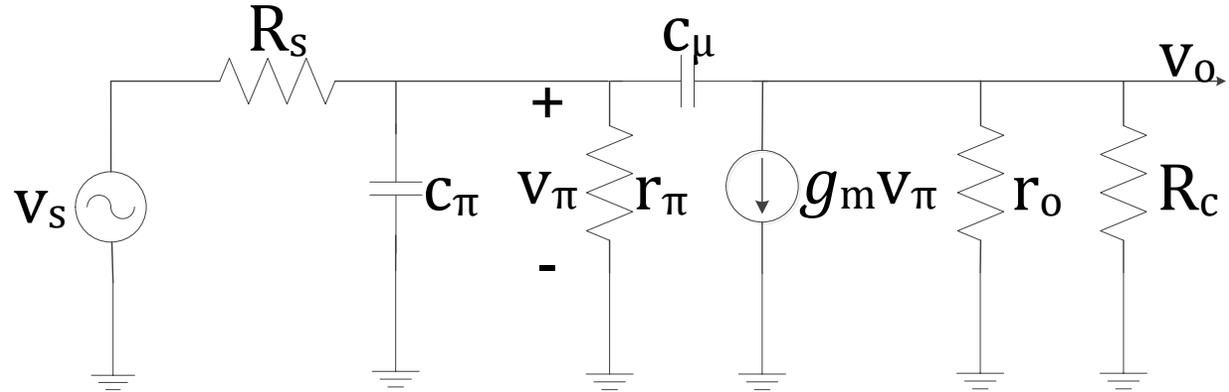
مسیر بین ورودی و خروجی می تواند از طریق منابع وابسته ایجاد شود.

مسیر بین ورودی و یک متغیر از منابع وابسته در خروجی وجود داشته باشد. (مثل خازن بای پس)

Determine the Number of Poles and Zeros

تعیین تعداد صفر و قطبهای مدار

Number of Poles = Number of Capacitors (2) – Capacitance Loops (0)

تعداد قطبهای مدار = ۲

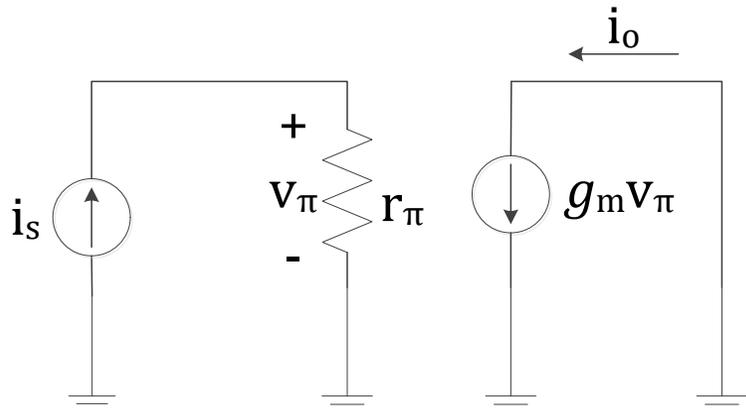
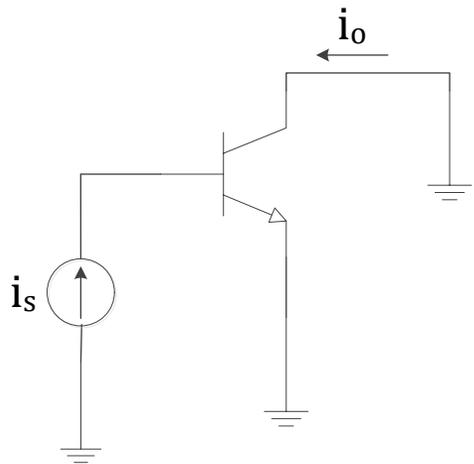
Number of Zeros = Number of Capacitors Between Input and Output (1) – Capacitance Loops (0)

تعداد صفرهای مدار = ۱

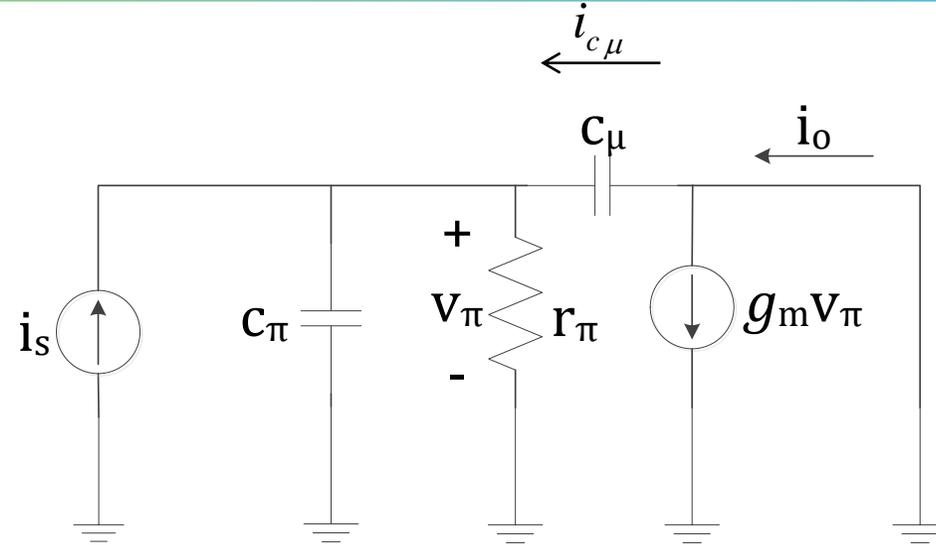

Figure of Merits For Bipolar Transistors

تعریف معیارهای بررسی ترانزیستور دوقطبی

$$\frac{i_o}{i_s} = \frac{i_o}{v_\pi} \frac{v_\pi}{i_s} = g_m r_\pi = \beta_0$$

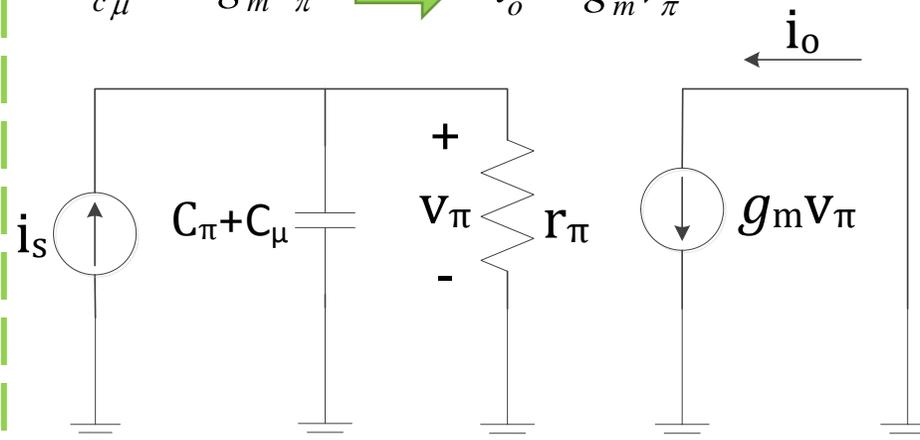

Number of Poles=1

Number of Zeros=1

$$c_\pi \parallel c_\mu$$

$$i_{c\mu} \ll g_m v_\pi \rightarrow i_o \approx g_m v_\pi$$

$$v_\pi = i_s \left(r_\pi \parallel \frac{1}{s(c_\pi + c_\mu)} \right)$$

$$\frac{i_o}{i_s} = g_m \left(r_\pi \parallel \frac{1}{s(c_\pi + c_\mu)} \right)$$

$$\frac{i_o}{i_s} = g_m \frac{r_\pi}{r_\pi (c_\pi + c_\mu)s + 1}$$

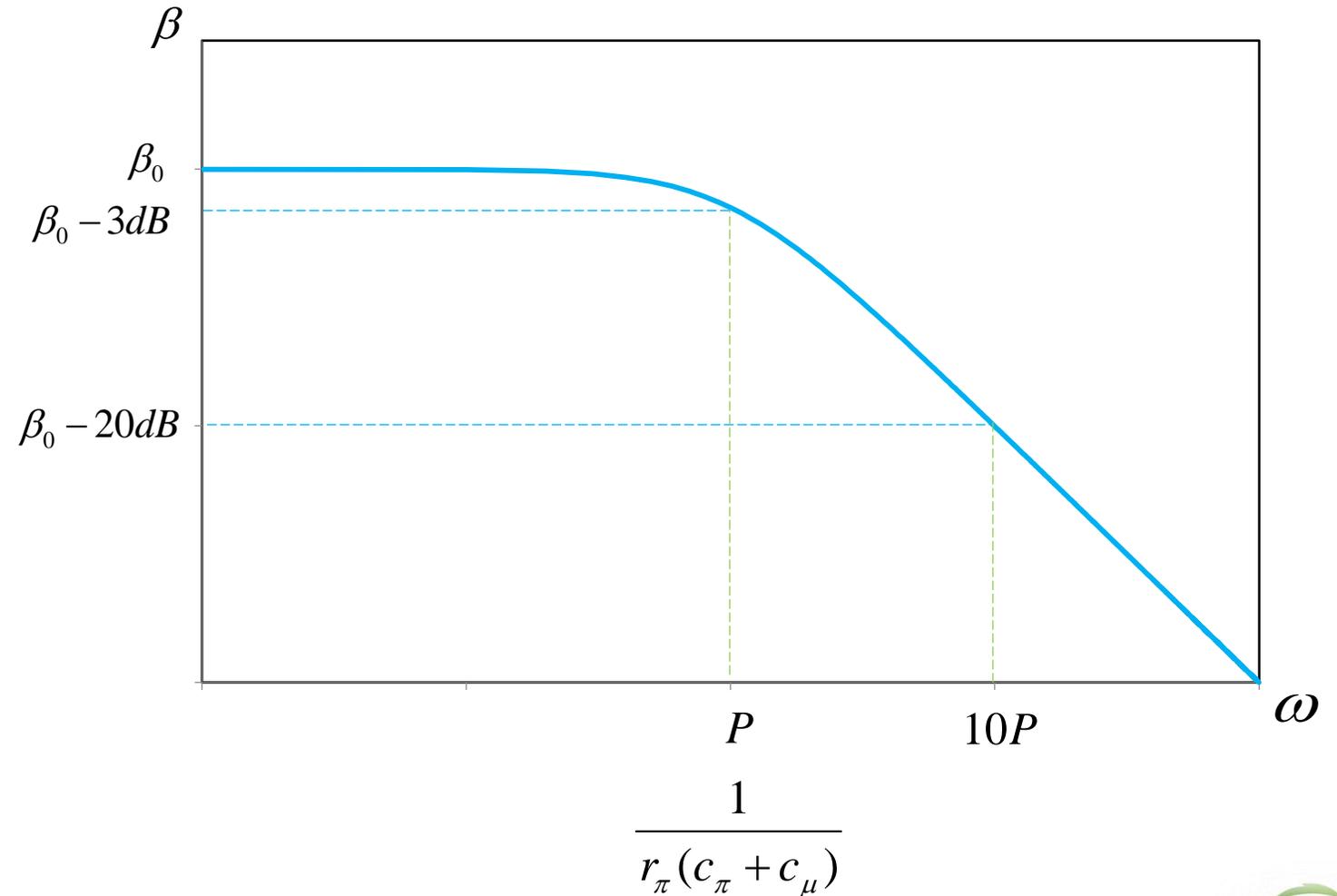

Figure of Merits For Bipolar Transistors

تعریف معیارهای بررسی ترانزیستور دوقطبی

$$\frac{i_o}{i_s} = \frac{g_m r_\pi}{r_\pi (c_\pi + c_\mu) S + 1} = \frac{\beta_0}{r_\pi (c_\pi + c_\mu) S + 1}$$

$$\frac{i_o}{i_s} = \frac{A_0}{\frac{S}{P} + 1} \quad P = \frac{1}{r_\pi (c_\pi + c_\mu)}$$

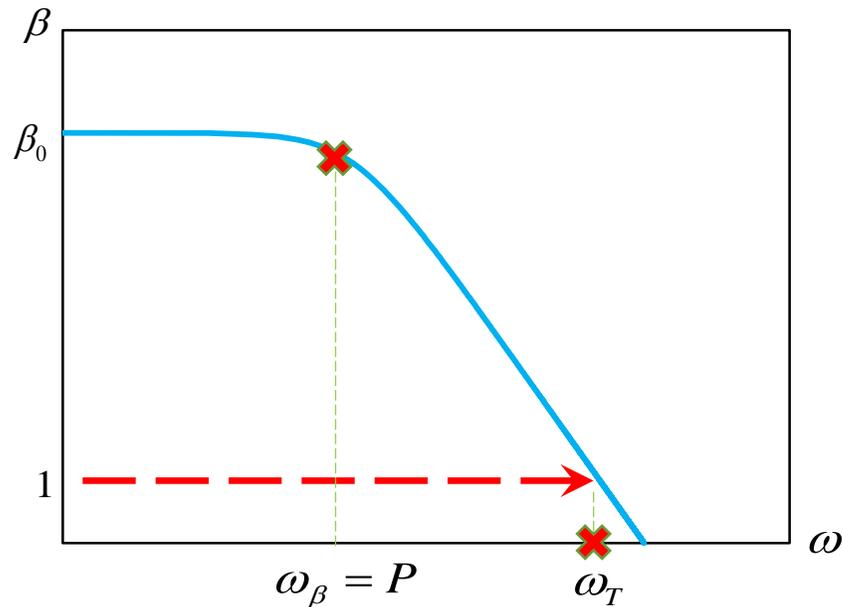

Figure of Merits For Bipolar Transistors

تعریف معیارهای بررسی ترانزیستور دوقطبی

$$\frac{i_o}{i_s} = \frac{g_m r_\pi}{r_\pi (c_\pi + c_\mu) S + 1} = \frac{\beta_0}{r_\pi (c_\pi + c_\mu) S + 1}$$

$$\frac{i_o}{i_s} = \frac{\beta_0}{\frac{S}{P} + 1} \quad P = \frac{1}{r_\pi (c_\pi + c_\mu)}$$

$$\beta = \frac{i_o}{i_s} \quad |\beta| = 1 \xrightarrow{\text{No Amplification}} \omega_T \quad \text{Transition Frequency (Angular)}$$

فرکانس گذر

$$\frac{\beta_0}{\sqrt{\left(\frac{\omega_T}{P}\right)^2 + 1}} = 1 \quad \beta_0^2 = \left(\frac{\omega_T}{P}\right)^2 + 1 \quad \omega_T = P\sqrt{\beta_0^2 - 1} \approx P\beta_0$$

$$\text{Gain.BW} = \text{Cte} \quad \beta_0.P = 1.\omega_T$$

$$\omega_T = \frac{\beta_0}{r_\pi (c_\pi + c_\mu)} = \frac{g_m}{c_\pi + c_\mu}$$

$$f_T = \frac{g_m}{2\pi(c_\pi + c_\mu)}$$

معیار برای حدود فرکانسی قابل استفاده ترانزیستور

$$\omega_\beta = \frac{1}{r_\pi (c_\pi + c_\mu)}$$

$$\omega_T = \beta_0 \omega_\beta$$

$$f_T = \beta_0 f_\beta$$

↑ ↓

Figure of Merits For Bipolar Transistors

تعریف معیارهای بررسی ترانزیستور دوقطبی

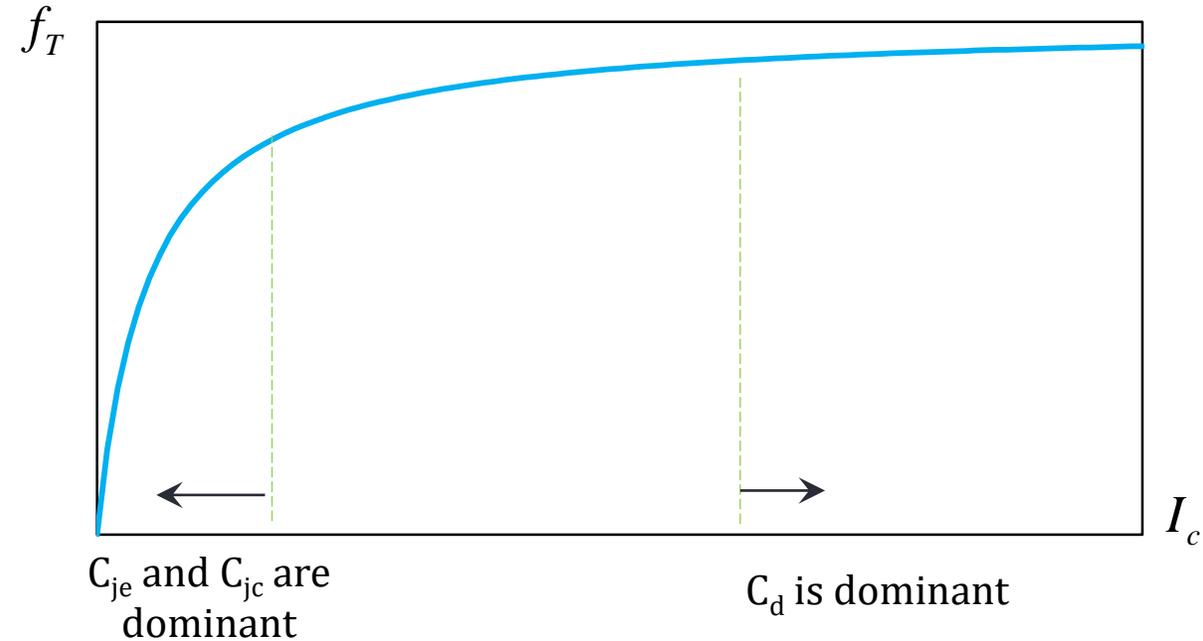
$$\omega_T = \frac{g_m}{C_\pi + C_\mu} \quad \tau_T = \frac{1}{\omega_T} \quad \text{Transition Time} \quad \text{زمان گذر}$$

$$\tau_T = \frac{1}{\omega_T} = \frac{C_\mu + C_\pi}{g_m} = \frac{C_\mu + C_{je} + C_d}{g_m} = \frac{C_\mu + C_{je} + g_m \tau_F}{g_m}$$

$$\tau_T = \left(\frac{C_\mu + C_{je}}{g_m} \right) + \tau_F$$

$$I_c \downarrow \quad g_m \downarrow \longrightarrow \tau_T \cong \left(\frac{C_\mu + C_{je}}{g_m} \right)$$

$$I_c \uparrow \quad g_m \uparrow \longrightarrow \tau_T \cong \tau_F$$

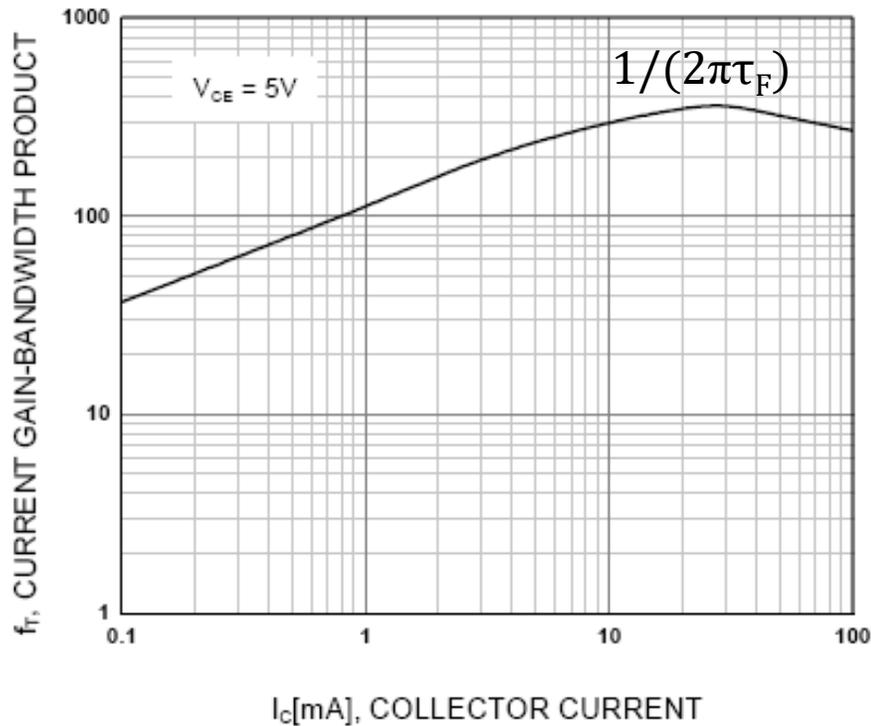
افزایش جریان سبب بهبود فرکانس گذر شده
تا جایی که به اشباع رسیده و به $1/(2\pi\tau_F)$ محدود میشود

Figure of Merits For Bipolar Transistors

تعریف معیارهای بررسی ترانزیستور دوقطبی

The real Graph (f_T vs. I_C)

In High Injection Region:
Transistor Specifications Are Degraded

Example:

$$C_{jco} = 5 \text{ pF}, \quad C_{je0} = 5 \text{ pF}, \quad \tau_F = 0.5 \text{ ns}$$

$$\text{Active Region: } C_{je} \approx 2C_{je0}, \quad C_{jc} \approx C_{jco}$$

$$\tau_T = \left(\frac{C_{jc} + C_{je}}{g_m} \right) + \tau_F$$

$$\frac{1}{2\pi f_T} = \left(\frac{C_{jc} + C_{je}}{g_m} \right) + \tau_F$$

$$I_C = 10 \text{ } \mu\text{A:} \quad g_m = 0.4 \text{ m}\Omega \quad \tau_T = 37.5 \text{ ns} + 0.5 \text{ ns} \quad f_T = 4.18 \text{ MHz}$$

$$I_C = 1 \text{ mA:} \quad g_m = 40 \text{ m}\Omega \quad \tau_T = 0.375 \text{ ns} + 0.5 \text{ ns} \quad f_T = 181.9 \text{ MHz}$$

$$I_C = 100 \text{ mA:} \quad g_m = 4000 \text{ m}\Omega \quad \tau_T = 0.00375 \text{ ns} + 0.5 \text{ ns} \quad f_T = 315.9 \text{ MHz}$$

$$\frac{1}{2\pi f_{T(\max)}} = \tau_F \quad f_{T(\max)} = \frac{1}{2\pi\tau_F} = 318 \text{ MHz}$$

Bode Diagram (Bode Plates)

Effect of Poles تاثیر قطبها

$$A = A_0 \frac{1}{1 + \frac{S}{P}}$$

Amplitude: دامنه

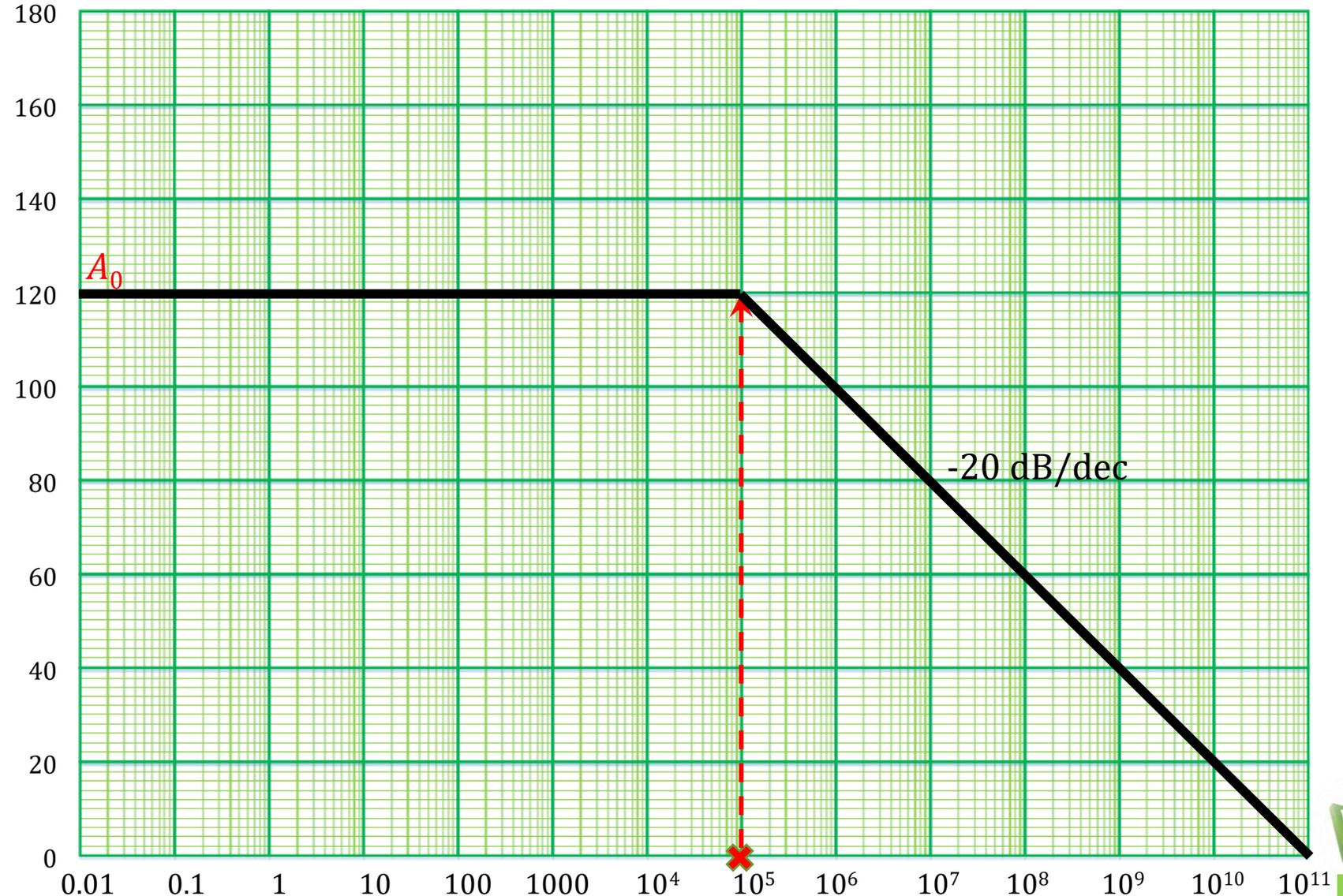
$20\text{Log}(A)$

$$P=10^5 \quad A_0=10^6 \triangleq 120 \text{ dB}$$

$$\omega=P \rightarrow |A| = \frac{|A_0|}{\sqrt{2}} \Rightarrow -3\text{dB}$$

$$\omega=10.P \rightarrow |A| \approx \frac{|A_0|}{10} \Rightarrow -20\text{dB}$$

$$\omega=100.P \rightarrow |A| \approx \frac{|A_0|}{100} \Rightarrow -40\text{dB}$$

Bode Diagram (Bode Plates)

Effect of Poles   تأثیر قطبها

$$A = A_0 \frac{1}{1 + \frac{S}{P}}$$

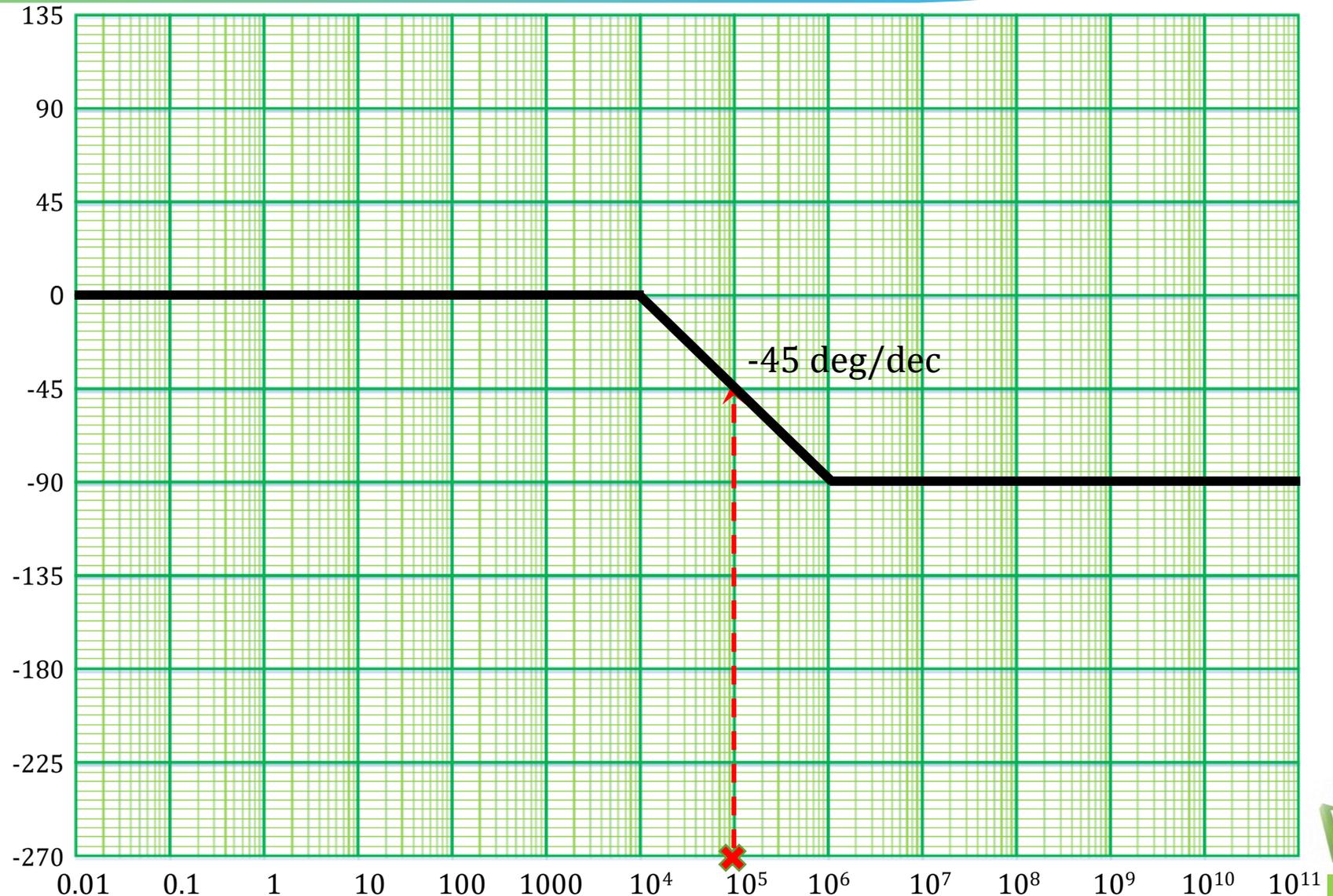
Phase: فاز
 $-\arctan(\omega/p)$

$$P = 10^5$$

$$\omega = 0.1P \rightarrow \angle A = -\arctan(0.1) \cong 0$$

$$\omega = P \rightarrow \angle A = -\arctan(1) = -45$$

$$\omega = 10.P \rightarrow \angle A = -\arctan(10) \cong -90$$

Bode Diagram (Bode Plates)

Effect of Zeros تاثیر صفرها

$$A = A_0 \frac{1 + \frac{S}{Z}}{1}$$

Amplitude: دامنه

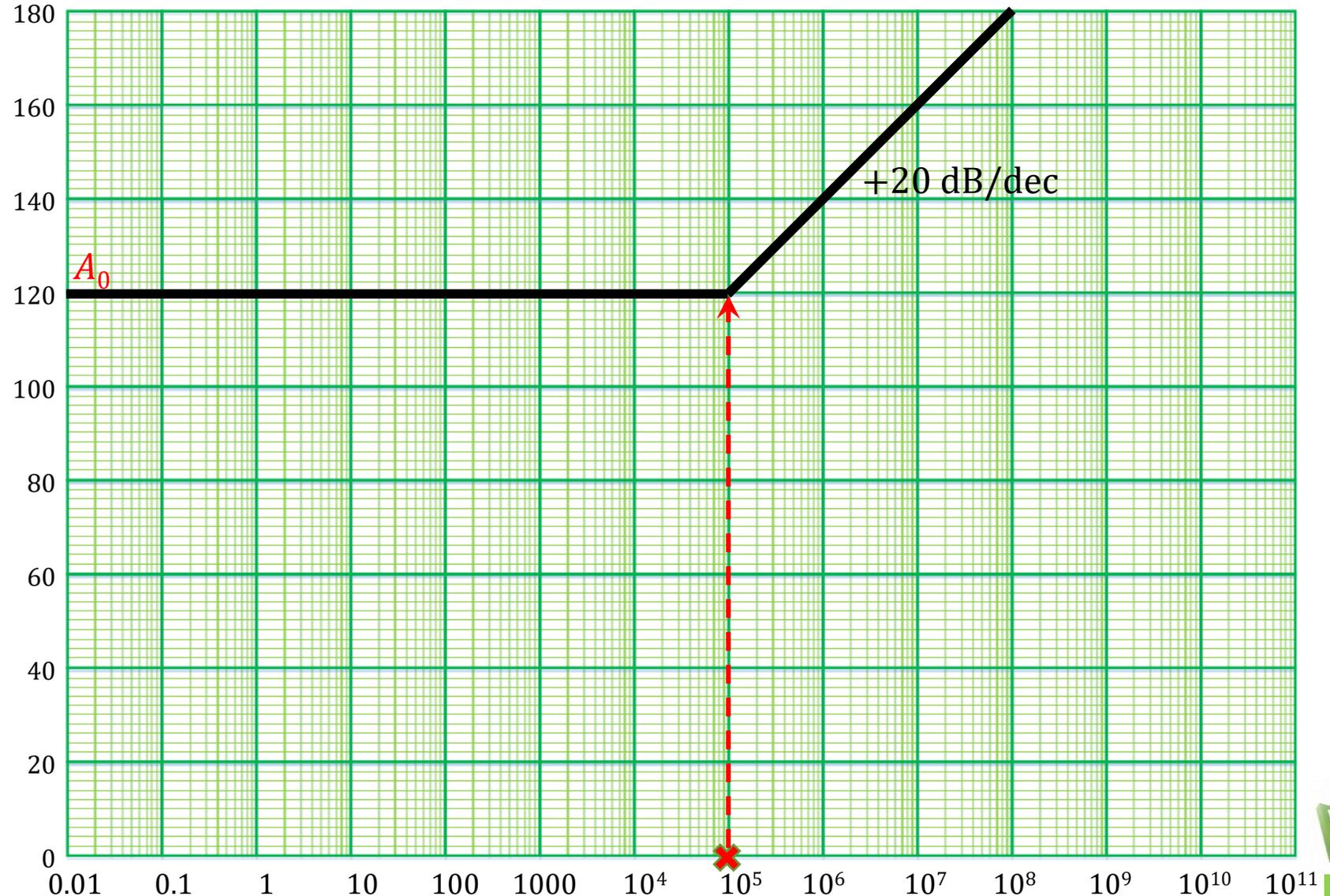
$$20\text{Log}(A)$$

$$Z=10^5 \quad A_0=10^6 \triangleq 120 \text{ dB}$$

$$\omega=Z \rightarrow |A| = \sqrt{2}|A_0| \Rightarrow +3\text{dB}$$

$$\omega=10.Z \rightarrow |A| \approx 10|A_0| \Rightarrow +20\text{dB}$$

$$\omega=100.Z \rightarrow |A| \approx 100|A_0| \Rightarrow +40\text{dB}$$

Bode Diagram (Bode Plates)

Effect of Zeros تاثیر صفرها

$$A = A_0 \frac{1 + \frac{S}{Z}}{1}$$

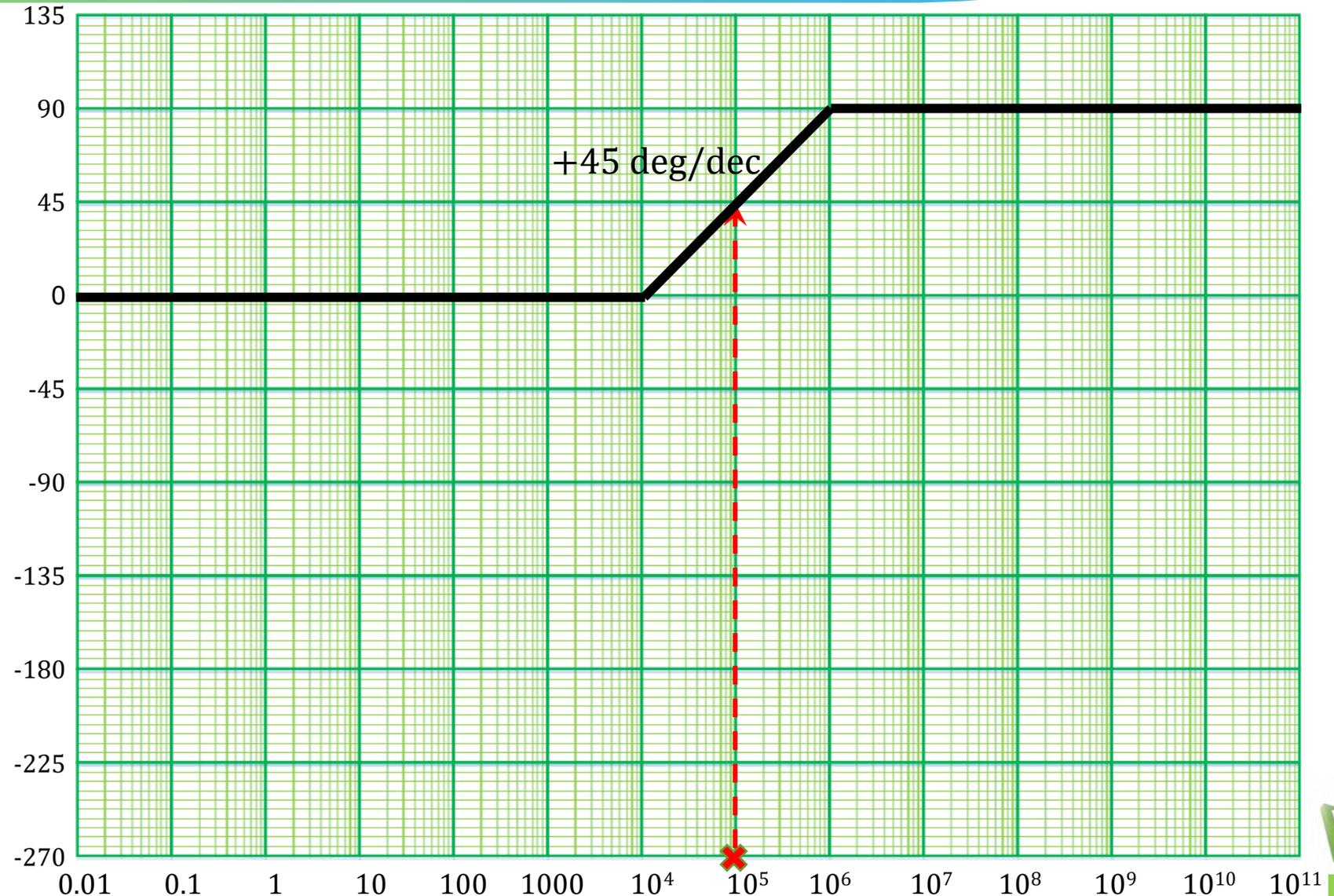
Phase: فاز
 $\arctan(\omega/Z)$

$$Z = 10^5$$

$$\omega = 0.1Z \rightarrow \angle A = a \tan(0.1) \cong 0$$

$$\omega = Z \rightarrow \angle A = a \tan(1) \cong 45$$

$$\omega = 10Z \rightarrow \angle A = a \tan(10) \cong 90$$

Bode Diagram (Bode Plates)

Effect of Zeros On Right Half Plane   تاثیر صفرهای سمت راست محور

$$A = A_0 \frac{1 - \frac{S}{Z}}{1}$$

Amplitude: دامنه

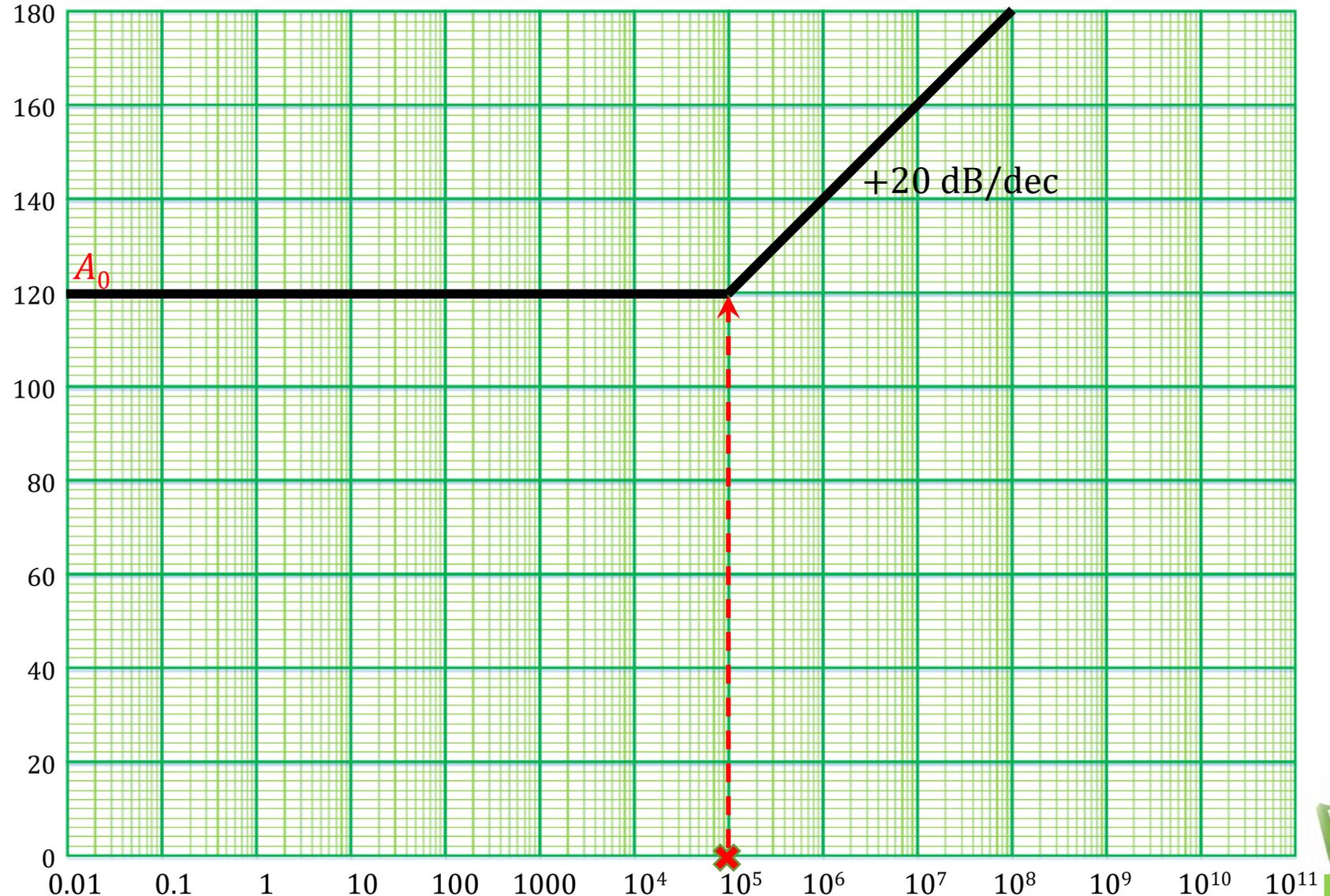
$$20\text{Log}(A)$$

$$Z=10^5 \quad A_0=10^6 \triangleq 120 \text{ dB}$$

$$\omega=Z \rightarrow |A| = \sqrt{2}|A_0| \Rightarrow +3\text{dB}$$

$$\omega=10.Z \rightarrow |A| \approx 10|A_0| \Rightarrow +20\text{dB}$$

$$\omega=100.Z \rightarrow |A| \approx 100|A_0| \Rightarrow +40\text{dB}$$

Bode Diagram (Bode Plates)

Effect of Zeros On Right Half Plane   تاثیر صفرهای سمت راست محور

$$A = A_0 \frac{1 - \frac{s}{Z}}{1}$$

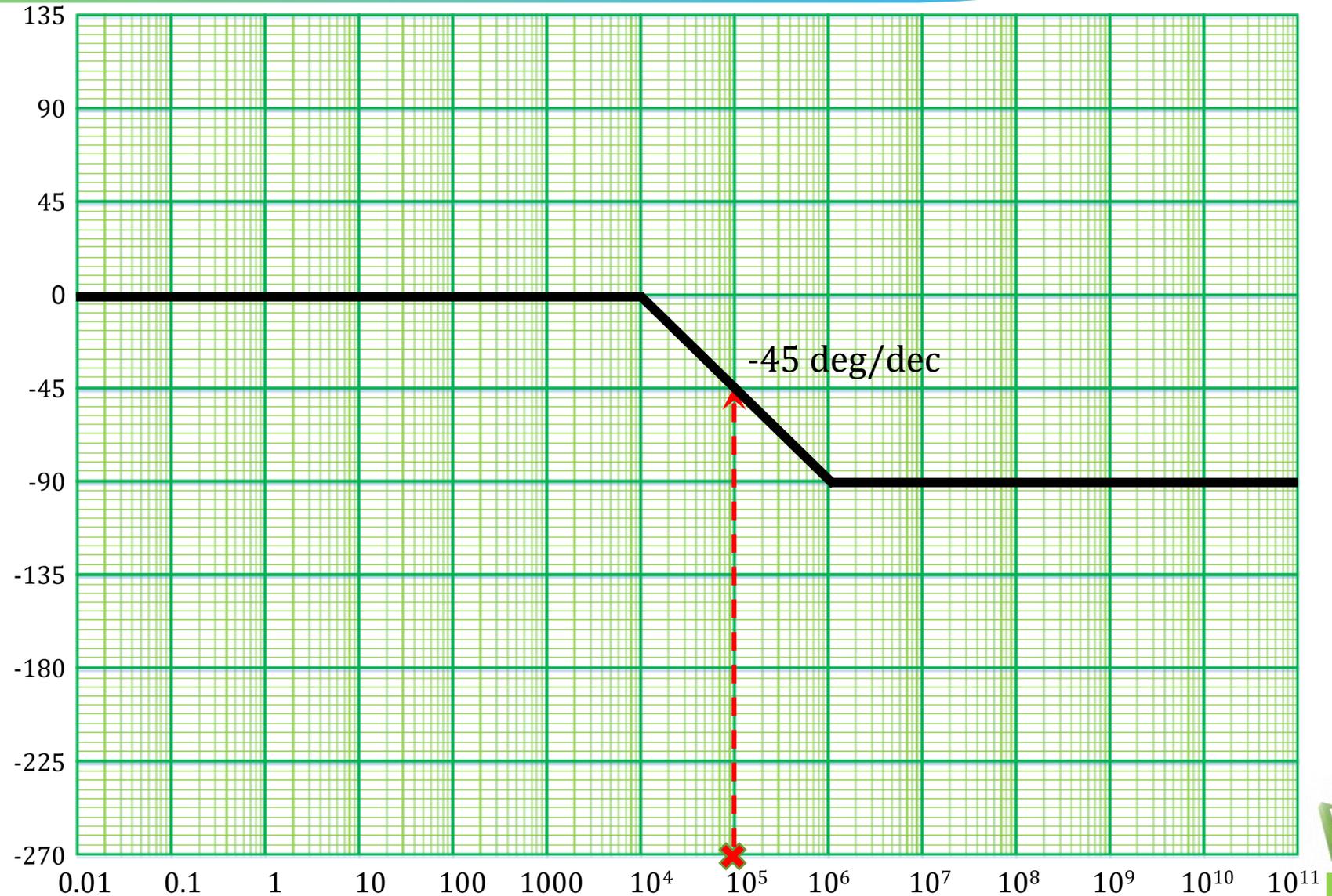
Phase: فاز
 $\arctan(-\omega/Z)$

$$Z = 10^5$$

$$\omega = 0.1Z \rightarrow \angle A = a \tan(-0.1) \cong 0$$

$$\omega = Z \rightarrow \angle A = a \tan(-1) \cong -45$$

$$\omega = 10Z \rightarrow \angle A = a \tan(-10) \cong -90$$

Bode Diagram (Bode Plates)

Effect of Multiple Distance Poles   تاثیر چند قطب دور از هم

$$A = A_0 \frac{1}{\left(1 + \frac{S}{P_1}\right)\left(1 + \frac{S}{P_2}\right)}$$

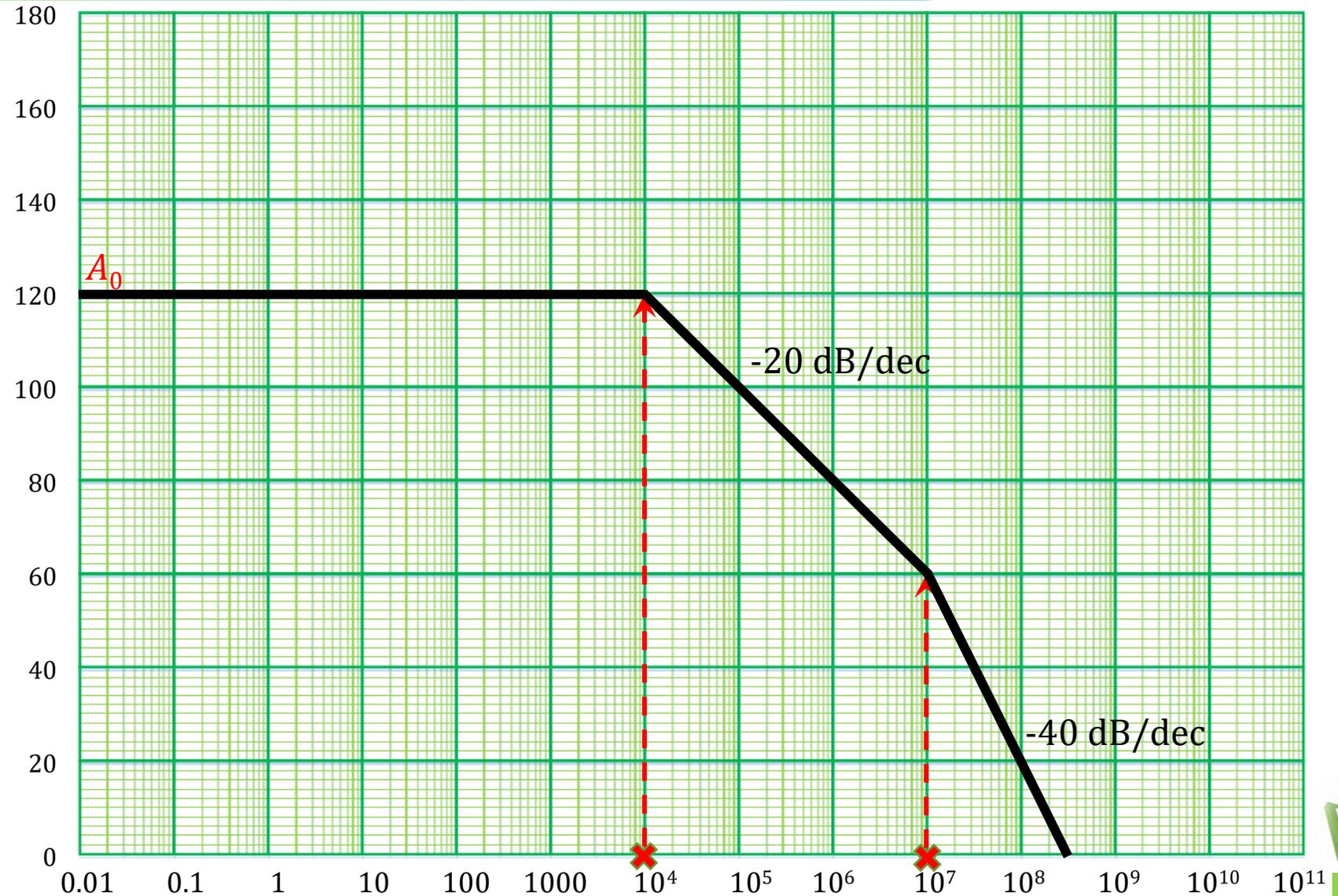
Amplitude: دامنه

$$20\text{Log}(A)$$

$$P_1 = 10^4$$

$$P_2 = 10^7$$

$$A_0 = 10^6 \triangleq 120 \text{ dB}$$

Bode Diagram (Bode Plates)

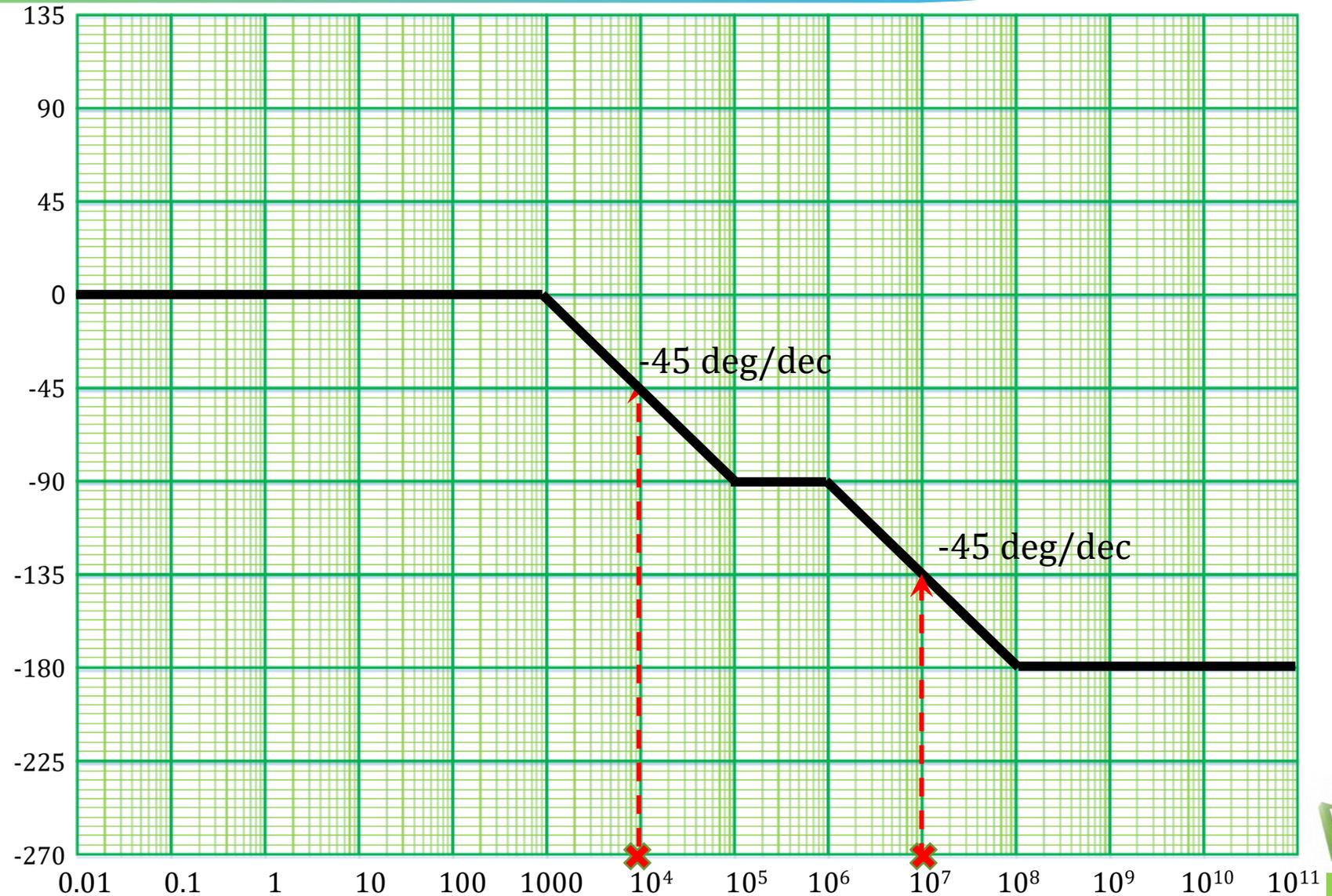
Effect of Multiple Distance Poles   تاثیر چند قطب دور از هم

$$A = A_0 \frac{1}{\left(1 + \frac{S}{P_1}\right)\left(1 + \frac{S}{P_2}\right)}$$

Phase: فاز
 $-\arctan(\omega/p_1) - \arctan(\omega/p_2)$

$$P_1 = 10^4$$

$$P_2 = 10^7$$

Bode Diagram (Bode Plates)

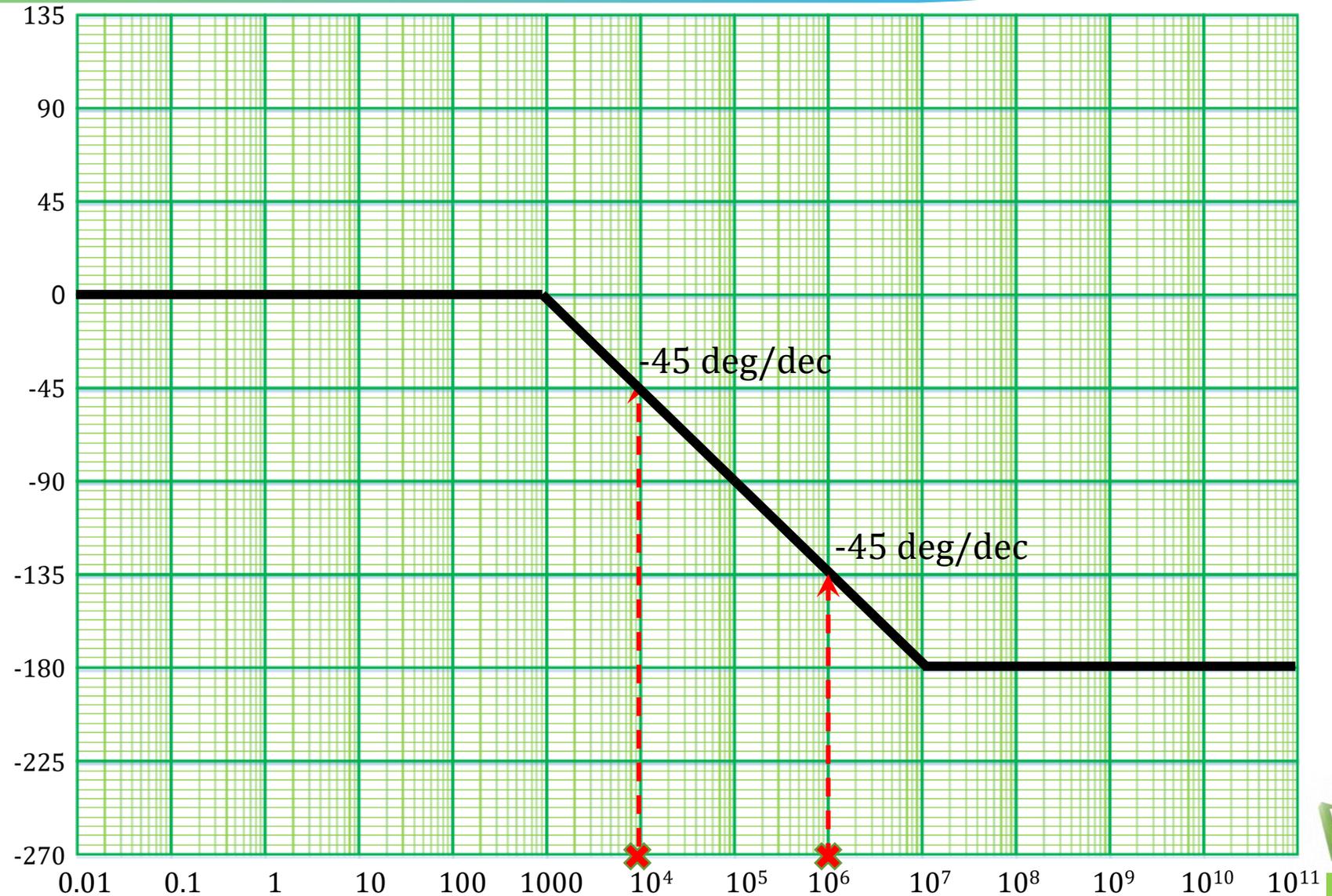
Effect of Multiple Distance Poles   تاثیر چند قطب دور از هم

$$A = A_0 \frac{1}{\left(1 + \frac{S}{P_1}\right)\left(1 + \frac{S}{P_2}\right)}$$

Phase: فاز
 $-\arctan(\omega/p_1) - \arctan(\omega/p_2)$

$$P_1 = 10^4$$

$$P_2 = 10^6$$

Bode Diagram (Bode Plates)

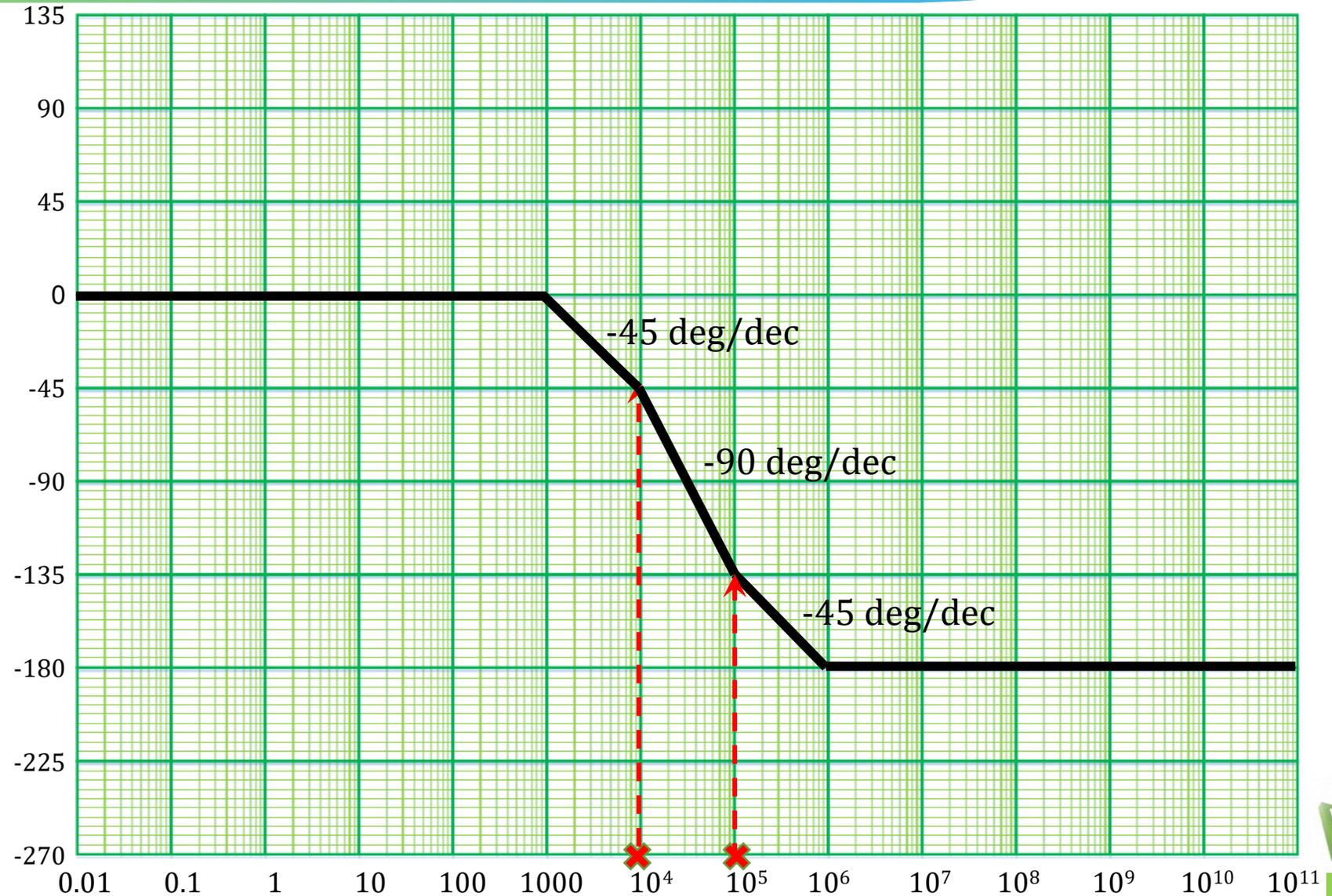
Effect of Multiple Distance Poles   تاثیر چند قطب دور از هم

$$A = A_0 \frac{1}{\left(1 + \frac{S}{P_1}\right)\left(1 + \frac{S}{P_2}\right)}$$

Phase: فاز
 $-\arctan(\omega/p_1) - \arctan(\omega/p_2)$

$$P_1 = 10^4$$

$$P_2 = 10^5$$

Bode Diagram (Bode Plates)

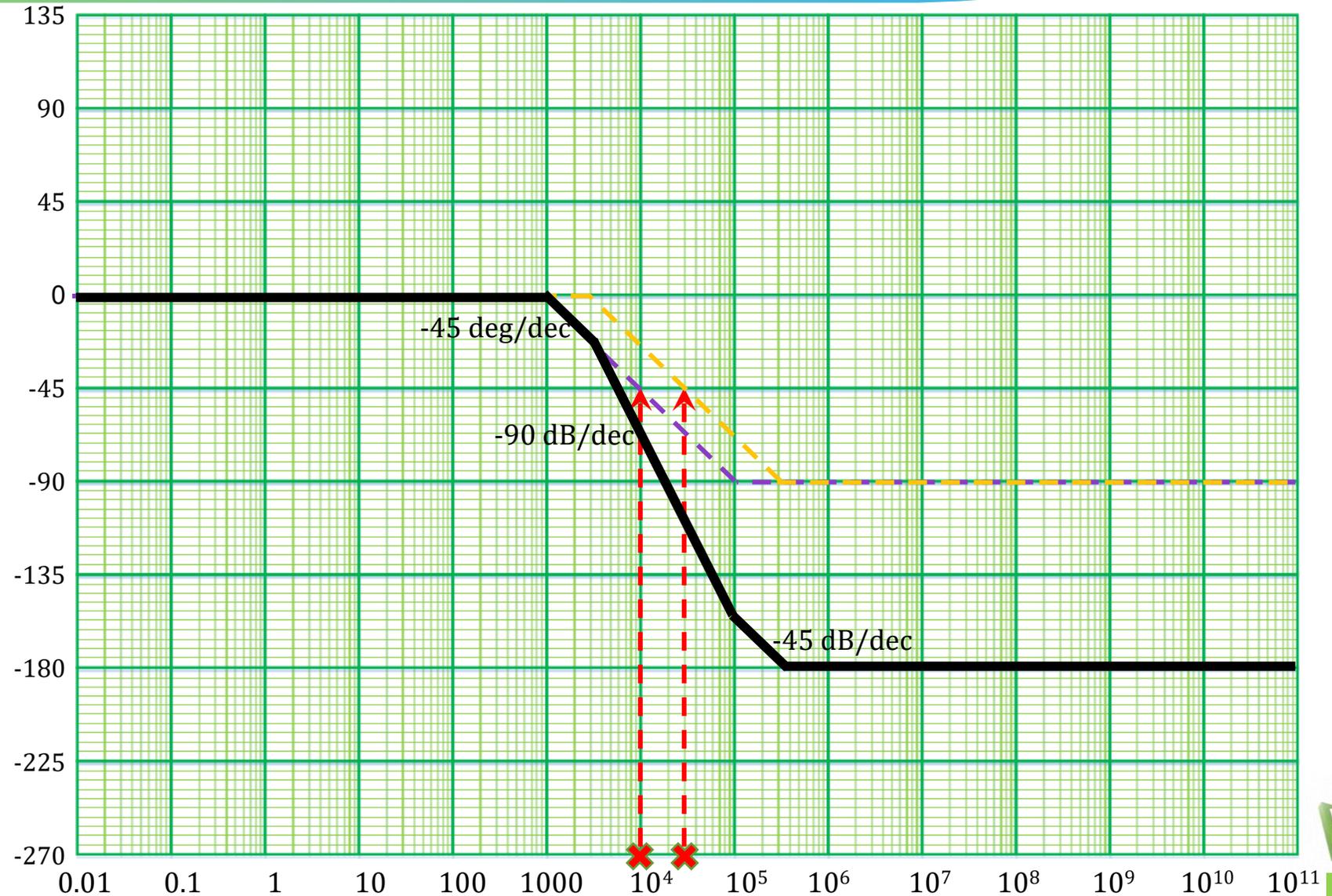
Effect of Multiple Close Poles   تاثیر چند قطب نزدیک به هم

$$A = A_0 \frac{1}{\left(1 + \frac{S}{P_1}\right)\left(1 + \frac{S}{P_2}\right)}$$

Phase: فاز
 $-\arctan(\omega/p_1) - \arctan(\omega/p_2)$

$$P_1 = 10^4$$

$$P_2 = 3 \times 10^4$$

Practical Concerns

نکات عملی

DataSheet of a Transistor: f_T , C_μ , β_0

$$\frac{1}{2\pi f_T} = \left(\frac{C_\mu + C_\pi}{g_m} \right)$$

$$C_\pi = \frac{g_m}{2\pi f_T} - C_\mu$$

Usually $C_\pi > C_\mu$

However, C_μ can be much more detrimental than C_π

